

Analýza změn daňové politiky České republiky v letech 2009-2013

Barbora Třísková

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Barbora TRÍSKOVÁ**

Osobní číslo: **M10250**

Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza změn daňové politiky České republiky v letech 2009–2013**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši vybraných zdrojů zabývajících se problematikou daňové politiky v České republice.

II. Praktická část

- Analyzujte změny daňové politiky České republiky v letech 2009–2013 a jejich dopad na vybraný subjekt.
- Zhodnoťte situaci subjektu během uvedeného období a formulujte vhodná doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie: úvod do problematiky. 2., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2009. 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.
ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU a Chorvatska, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU. 5. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. 400 s. ISBN 978-80-7201-881-9.
ŠIROKÝ, Jan. Daňové teorie: s praktickou aplikací. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.
VANČUROVÁ, Alena a Václav BONĚK. Správa daní pro ekonomy. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 154 s. ISBN 978-80-7357-701-8.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Hana Ředinová**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2013**

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledků obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15.5.2013

Tisková

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářské práce se zabývá problematikou změn v daňové politice České republiky od roku 2009 do roku 2013. Teoretická část této bakalářské práce vysvětluje problematiku propojení daňové politiky se státním rozpočtem, daňový systém a konkrétní popis daní, vybíraných na území České republiky. Praktická část se zabývá analýzou změn týkajících se daňové problematiky se zaměřením na takové změny, které by mohly ovlivnit vybraný subjekt. V závěru této práce jsou zhodnoceny vzniklé změny, nové návrhy změn a formulována vhodná doporučení daňových reforem.

Klíčová slova: daňová politika, daňový systém, daně přímé, daně nepřímé, daň z přidané hodnoty

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the issue of changes in the tax policy of the Czech Republic from 2009 to 2013. The theoretical part of this bachelor thesis explains the problems of connection tax policy with the state budget, taxation and specific description of the taxes levied in the Czech Republic. The practical part deals with the analysis of changes relating to tax issues, with a focus on changes that could affect the selected entity. At the end of this thesis are assessed resulting changes, new proposed changes and formulated appropriate recommendations for tax reforms.

Keywords: tax policy, taxation, direct taxes, indirect taxes, value added tax

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Haně Ředinové za její ochotu, věcné rady a čas.

Dále bych chtěla poděkovat vedení společnosti Apetit 92 s.r.o. za poskytnutí materiálů a informací.

Poděkování patří také mým přátelům za podporu, rady a dodávání energie do další práce.

„Na tomto světě není nic jistého mimo smrt a placení daní.“

Benjamin Franklin

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 DAŇOVÁ POLITIKA	11
1.1 DAŇ JAKOŽTO SOUČÁST STÁTNÍHO ROZPOČTU.....	11
1.2 ZÁKLADNÍ DAŇOVÉ POJMY	12
1.3 KLASIFIKACE DANÍ	15
2 DANĚ PŘÍMÉ	17
2.1 DANĚ DŮCHODOVÉ.....	17
2.1.1 Daň z příjmu fyzických osob.....	17
2.1.2 Daň z příjmu právnických osob.....	18
2.2 DANĚ MAJETKOVÉ	19
2.2.1 Daně převodové.....	28
3 DANĚ NEPŘÍMÉ	33
3.1 SPOTŘEBNÍ DAŇ A „EKOLOGICKÉ DANĚ“	33
3.2 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
4 ZMĚNY V DAŇOVÉ POLITICE V LETECH 2009- 2013 A JEJICH Vliv NA VYBRANÝ SUBJEKT	37
4.1 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO SUBJEKTU.....	37
4.2 ZMĚNY V DAŇOVÉ POLITICE ROKU 2009.....	39
4.2.1 Vliv změn v roce 2009 na Apetit 92 s.r.o.....	43
4.3 ZMĚNY V DAŇOVÉ POLITICE ROKU 2010.....	46
4.3.1 Vliv změn v roce 2010 na Apetit 92 s.r.o.....	51
4.4 ZMĚNY V DAŇOVÉ POLITICE ROKU 2011.....	52
4.4.1 Vliv změn v roce 2011 na Apetit 92 s.r.o.....	56
4.5 ZMĚNY V DAŇOVÉ POLITICE ROKU 2012.....	57
4.5.1 Vliv změn v roce 2012 na Apetit 92 s.r.o.....	61
4.6 ZMĚNY V DAŇOVÉ POLITICE ROKU 2013.....	63
4.6.1 Vliv změn v roce 2013 na Apetit 92 s.r.o.....	67
5 CHYSTANÉ ZMĚNY A DOPORUČENÍ	68
ZÁVĚR	68
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	73
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	75
SEZNAM OBRÁZKŮ	76
SEZNAM TABULEK	77
SEZNAM PŘÍLOH	78

ÚVOD

Daňová problematika má své kořeny už ve starém Řecku a Římě, kde se jí, stejně jako dnes, věnovala spousta pozornosti. Původní daně měly podle všeho sloužit k financování válek a zbytek pro potřeby panovníka. Dnes daně slouží především k přerozdělování mezi obyvatele, kteří to potřebují a na rozvoj státu. Aby stát mohl přerozdělovat prostředky ze svého rozpočtu dále, je nutné mít trvalé příjmy. Největší příjem státního rozpočtu tvoří daně.

V posledních letech je státní rozpočet v záporných hodnotách. Propojení veřejného rozpočtu a daňové politiky řeší teoretická část této bakalářské práce. Pro správné pochopení daňové problematiky je nutné vysvětlit základní daňové pojmy. Po objasnění těchto pojmů následuje klasifikace daní v České republice z různých úhlů pohledu. V pokračování teoretické části jsou popsány podrobněji daně vybírané na území našeho státu. Jsou rozděleny na daně přímé a nepřímé. Takto klasifikované daně jsou poté podrobněji rozděleny a popsány ve zbytku teoretické části této bakalářské práce.

Název bakalářské práce je Analýza vývoje daňové politiky v letech 2009-2013, to naznačuje, na co se zaměřuje praktická část této bakalářské práce. V této části jsou uvedeny nejzajímavější změny týkající se daňové problematiky, které by mohly ovlivnit vybraný daňový subjekt. Tímto subjektem je maloobchodní prodejna Apetit, společnost s ručením omezeným. Informace o její historii a současném působení jsou uvedeny na začátku praktické části této bakalářské práce.

Změny, které reálně tento vybraný subjekt ovlivnily, jsou v praktické části podrobněji popsány v praktických příkladech vždy na konci kapitoly. Pozornost je věnována především dani z přidané hodnoty a jejímu vývoji v letech 2009-2013, protože procházela nejvíce změnami. Daň z přidané hodnoty je také daní, která vybraný subjekt ovlivňuje nejvíce a to z důvodu, že vybraný subjekt, tedy maloobchodní prodejna smíšeného zboží, má jako hlavní činnosti nákup a prodej zboží, tedy oblast, kde se uplatňuje především DPH.

V závěru bakalářské je shrnuta praktická část. Jsou zde také uvedeny chystané změny v oblasti daňové problematiky v dalších letech a formulována doporučení tvůrcům daňové politiky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇOVÁ POLITIKA

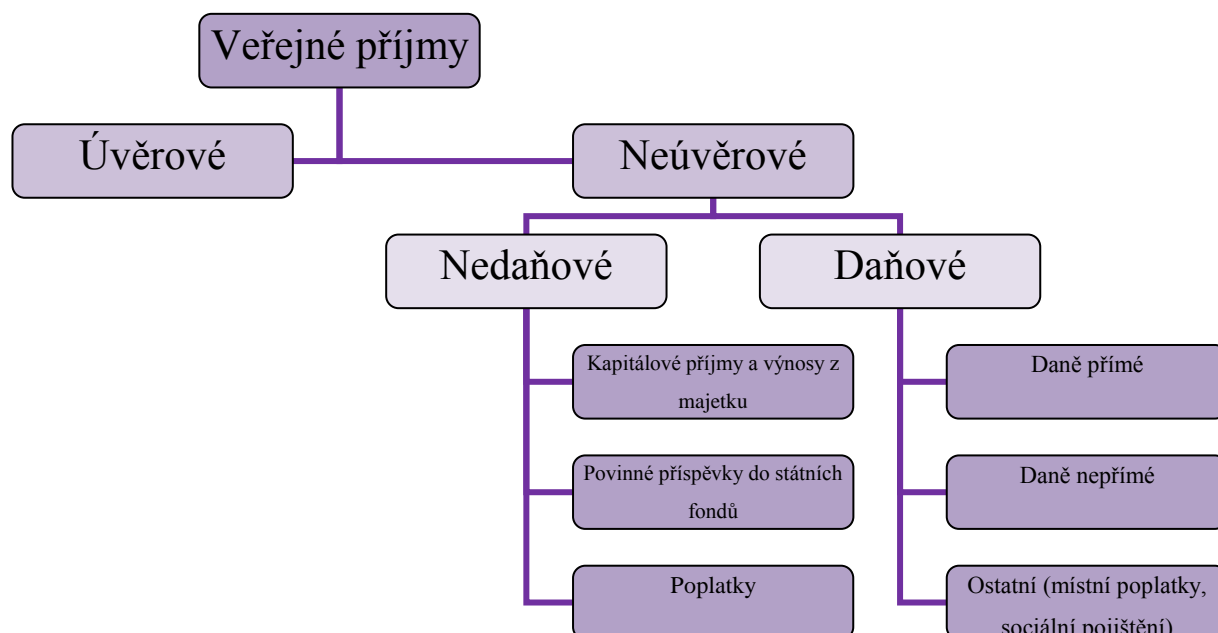
Pod tímto pojmem si můžeme představit ovlivňování sociálních a ekonomických procesů ve společnosti díky praktickému využívání daňových nástrojů. Pomocí daňové politiky je možné ovlivňovat například strukturu poptávky a poptávku samotnou, investice, spotřebu a její strukturu, ceny atd. (STEJSKAL, 2008, str. 7)

1.1 Daně jakožto součást státního rozpočtu

Fiskální politika je součástí hospodářské politiky. Jedním z hlavních úkolů fiskální politiky je pomocí státního rozpočtu (veřejných rozpočtů) udržovat stálý ekonomický vývoj daného státu. K tomu vláda používá tři základní nástroje. Těmito nástroji jsou nákupy zboží a služeb, transferové platby a samozřejmě daně. Je nutno rozdělovat makroekonomické proměnné (např. míra nezaměstnanosti, cena výstupů atd.), které může vláda ovlivnit přímo a ty, které se odvíjí od rozhodnutí vlády a stavu ekonomiky. (Ochrana, Pavel a Víték, 2010, s. 75-76)

Daně tvoří největší příjem do státního rozpočtu. Z důvodu, že je státní rozpočet po mnoho let v záporných číslech, je vláda nucena tuhle skutečnost ovlivňovat pomocí změn v daňové politice. Jedná se především o změny sazeb daní a úpravy stávajících daňových zákonů. (Vančurová, Láchová a Vítková, 2006, s. 30-36)

Do státního rozpočtu musíme odvádět peníze všichni, protože všichni, jakožto občané tohoto státu spotřebováváme veřejné statky. Pro lepší orientaci v tom, jaké vlastně příjmy plynou do státního rozpočtu, poslouží tento obrázek:

Obrázek 1. Členění veřejných příjmů v ČR (Vančurová, Láchová a Vítková, 2006, s. 30-40)

1.2 Základní daňové pojmy

Jak už bylo zmíněno, daně tvoří jeden z největších příjmů do rozpočtu našeho státu a proto se touto problematikou budu zabývat podrobněji. Abychom byli schopni pracovat s daňovou problematikou, musíme si nejprve vysvětlit základní daňové pojmy.

Daň

Z pravidla opakující se platba, stanovená dle zákona. Platí ji fyzické nebo právnické osoby a tím přispívají do státního rozpočtu. Je povinná, nenávratná, je neúčelová, neekvivalentní a zpravidla se opakující. (Mečár a Jurčíková, 2006, s. 24)

Záloha na daň

Zálohou na daň je část daně, která se odvádí před skončením zdaňovacího období. Zdaňovací období je doba, za kterou se daň vypočítává a odvádí. (Boněk et al. , 2001, s. 566)

Nedoplatek daně

Nedoplatek daně nám vznikne, pokud zálohy odvedené během zdaňovacího období nejsou ve výši celkové daně vyměřené na konci zdaňovacího období. Musí být uhrazen do daného termínu.(Mečár a Jurčíková, 2006, s. 24)

Přeplatek daně

Přeplatek daně vznikne, pokud odvedené zálohy dosahují výši, která je větší než celková vyměřená daň. Tento přeplatek je buď navrácen plátcí, nebo se může přepočíst na novou daňovou povinnost. (Pelcl, 2010, s. 141)

Splátka daně

Splátka daně je část daně, která byla stanovena v průběhu zdaňovacího období. Daňová povinnost se bere za splněnou až po zaplacení poslední splátky. (Boněk et al., 2001, s. 448)

Poplatník daně

Poplatníkem daně je právnická osoba či fyzická osoba, jejíž příjmy, úkony nebo majetek jsou přímo zdaňovány. (Boněk et al., 2001, s. 315)

Plátce daně

Plátcem daně je fyzická nebo právnická osoba, která má povinnost daň vypočítat, vybrat a odvést. Tomu se děje pomocí finančního úřadu a příjmy z daní plynou do státního rozpočtu. (Boněk et al., 2001, s. 292)

Správce daně

Správce daně je příslušný finanční orgán, kterému plátce daň odvádí. Těto orgán také kontroluje správnost výpočtu a odvádění daní a ukládá sankce, když dojde k neplnění daňových povinností. (Mečár a Jurčíková, 2006, s. 24)

Správa daně

Správou daně se rozumí právo vykonávat opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňové povinnosti. Především právo vyhledávat daňové subjekty, daně vyměřovat, vybírat a vymáhat. Konání kontroly podle zákona o správě daní a poplatků, jejich splnění v určené době a výši. (Mečár a Jurčíková, 2006, s. 24)

Předmět daně

Předmětem daně je peněžní hodnota, na jejímž základě je daňovému poplatníkovi uložena daňová povinnost. (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 180)

Přičitatelné položky k základu daně

Jedná se o položky, které povětšinou v účetnictví musí být zahrnuty v nákladech, ale pro daňové účely je nelze uznat. Tudíž tyto položky zvyšují daňový základ pro výpočet daně. (Boněk et al., 2001, s. 358)

Odčitatelné položky od základu daně

Odčitatelné položky od základu daně jsou položky, které snižují daňový základ z důvodů, jenž stát uznal za ekonomicky stimulační. (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 184)

Sazba daně

Algoritmus, který se použije pro výpočet daňové povinnosti ze základu daně. Rozeznáváme různé typy daňových sazeb ve vazbě na daňový základ. (Boněk et al., 2001, s. 466)

- **Pevná sazba daně** – stanovuje se podle objemové jednotky základu daně, může se jednat například o 1 litr, 1 m² atd. Tato sazba daně je používána u přímých selektivních daní (spotřební daň, daň z nemovitosti atd.). (Žák, 2002, s. 170)

- **Proporcionální sazba daně** - je vyjádřena procentem ze základu daně. Tím pádem roste stejně rychle, jako roste základ daně. (Boněk et al., 2001, s. 467)
- **Relativní sazba daně** – odvíjí se od hodnoty základu daně, roste s růstem daňového základu. (Boněk et al., 2001, s. 467)
- **Jednotná sazba daně** - nerozlišuje typ poplatníka či předmět zdanění. (Boněk et al., 2001, s. 467)
- **Progresivní sazba daně** - příznačným rysem je pomalejší růst důchodu po zdanění nežli před zdaněním. Tím pádem daň roste rychleji než daňový základ. Progresivní sazbu lze stanovit buď pomocí daňových pásem (používá se v České republice), nebo za pomoci vzorce. Daňové pásmo označuje vymezený interval, ve kterém se příjmy zdaňují toutéž sazbou. Existují dvě verze progresivní daňové sazby. Jedna je stupňovitá progresse, kdy se na celý základ daně použije sazba z pásma, do kterého základ náleží. A druhá se nazývá klouzavá progresse, ve které je daňový základ zdaňován v řadě ve všech pásmech příslušnými sazbami. (Boněk et al., 2001, s. 468)
- **Diferencovaná sazba daně** – tato sazba bere v potaz hodnotu daňového základu a také typy poplatníků. (Boněk et al., 2001, s. 468)

Sleva na dani

Sleva na dani je finanční částka, o kterou je platba vypočítané daně snížena ve zvláštních případech, jež jsou stanovené v zákonech. Odčítá se až od vypočítané daně. (Žák, 2002, s. 171)

Daňové přiznání

Daňovým přiznáním je myšlen písemný dokument na formuláři, ve kterém je plátce daně povinen uvést všechny skutečnosti, které jsou potřeba pro výpočet daně. Tento vyplněný dokument, který lze vyplnit i v elektronické podobě, je pak plátce povinen odevzdat na příslušném finančním úřadě a to v určitém časovém horizontu. Daňové přiznání je buď řádné, opravné nebo dodatečné. (Boněk et al., 2001, s. 74)

Zdaňovací období

Zdaňovací období je časový úsek, za který se stanovuje daň či daňový základ a za toto období se daň hradí. (Široký, Pavel a Vítek, 2008, s. 295)

1.3 Klasifikace daní

Daně je možné třídit podle mnoha kritérií. Jako základní třídění podle Ing. Václava Boňka a Ing. Pavla Běhounka se rozdělení daní odvíjí od vazby na vlastní důchod daňového subjektu. Jedná se o dělení na daně:

- přímé,
- nepřímé.

Dále je možno daně dělit podle objektu daně. Zde je to třídění na daně:

- daně důchodové,
- daně ze spotřeby,
- daně majetkové,
- daň z hlavy,
- daně výnosové.

Daně se dělí také podle charakteru veličiny, ze které jsou placeny na :

- daně kapitálové,
- daně běžné.

U kapitálových daní je objektem daně stavová veličina, tudíž se daň počítá ze stavu věci k danému datu. Patří sem například daň dědická, daň z nemovitosti atd. (SAGIT, ©2004)

U daní běžných je objektem daně toková veličina, která se zjišťuje za zdaňovací období. Sem můžeme zařadit například daně z příjmu, spotřební daně nebo daň z přidané hodnoty. (SAGIT, ©2004)

Dále lze daně dělit podle toho, jak je výše daně závislá na základu daně:

- daně stanovující se bez vztahu k daňovému základu (daň z hlavy, paušální),
- daně odvíjející se od množství jednotek základu daně (daně spotřební, z nemovitostí),
- daně odvíjející se od ceny základu daně (např. DPH, daň dědická, darovací, z příjmu atd.).

Podle vztahu k platební schopnosti dělíme daně na:

- daně osobní (daň z příjmu),
- daně in rem-na věc (DPH, daň silniční, z nemovitosti, spotřební daň).

Dalším možným dělením je klasifikace podle OECD. To se využívá převážně ke klasifikaci daní pro statistické účely, což se dále využívá především v porovnání mezi státy. Člení na šest hlavních skupin, které se dále rozdělují na podskupiny s jedinečným čtyřmístným číselným kódem, i když podskupin nemá v České republice využití. Dělí se následovně:

- 1000 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů,
- 2000 Příspěvky na sociální zabezpečení,
- 3000 Daně z mezd a pracovních sil,
- 4000 Daně majetkové,
- 5000 Daně ze zboží a služeb,
- 6000 Ostatní daně. (OECD, ©1996)

Pro další zpracování daňové problematiky ve své bakalářské práci jsem zvolila třídění dané na přímé a nepřímé.

Příspěvek na sociální pojištění

Do veřejného rozpočtu neplynou jen příjmy z daní, ale také jeden specifický příjem, a tím je příjem z příspěvků na sociální pojištění. Z legislativního hlediska se nejedná o daň, ale tento příspěvek je s nimi úzce spjatý. Z jednoho úhlu pohledu, můžeme tento příspěvek chápat jako daň, protože plyne do veřejného rozpočtu stejně jako daně, i když jej neupravují daňové zákony ale jiná legislativa. Z druhého pohledu, je rozdíl v tom, že příjmy z daní mají mnoho využití, oproti příjmům z příspěvků na sociální pojištění, který plyne do fondů zdravotních pojišťoven. Nicméně, je nutno tento příspěvek zmínit, protože má nemalý podíl na celkových příjmech rozpočtu našeho státu. (Široký, Pavel a Vitek, 2008, s. 140-150)

2 DANĚ PŘÍMÉ

Označení daní jako přímých by nám mělo napovědět, že tyto daně jsou placeny přímo poplatníkem, a to za pomoci daňového přiznání, které se odevzdá na finanční úřad. Poplatník a plátce jsou totožní. Mezi přímé daně se v našem státě řadí například daň z příjmů fyzických a právnických osob, daň silniční, daň dědická atd. Přímé daně také dělíme na daně důchodové, jež se vztahují k výši příjmů, a daně majetkové, jež se vztahují ke konkrétnímu majetku. (Široký, Pavel a Vitek, 2008, s. 171)

2.1 Daně důchodové

Daně důchodové vztahují na příjem, čili důchod. Velikost daně závisí na velikosti příjmu, ze kterého se počítá. Problematikou zdaňování důchodů neboli příjmů, se zabývá zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který prochází téměř každoročně novelizací.

2.1.1 Daň z příjmu fyzických osob

Daň z příjmu fyzických osob je jedna z nejnámějších a zároveň nejméně populárních daní. Poplatníky této daně jsou dle zákona všichni, kteří na území České republiky mají trvalé bydliště, obvykle se zde zdržují anebo mají daňovou povinnost vztahující se na příjmy v plynoucí z činností na území našeho státu či zahraničí. Platí ji také ti, kteří se na území České republiky zdržují déle než 183 dnů v roce, dle dalších specifik zákona, jenž se týká i osob zdržujících se zde za účelem studia atd. (Marková, 2013, s. 9)

Velikost daně z příjmů se odvíjí od velikosti důchodu a také od specifických položek příjmů. Těmi jsou položky, jež jsou od daně osvobozené, a také příjmy, jež jsou ze zdanění vyňaté. Takže předmětem daně jsou zdanitelné příjmy spolu s příjmy od daně osvobozenými. Příjmy vyňaté se do předmětu daně nezařazují. Mezi příjmy vyňaté ze základu daně můžeme řadit například příjmy získané zděděním či darováním. Ty jsou předmětem daně darovací či dědické. Ani pokud vypomáháme v zahraničí s domácími pracemi jako au-pair, nejsem naše příjmy předmětem daně z příjmů. Nejsou jimi ani příjmy z rozšíření nebo zúžení společného jmění manželů atd. Mezi příjmy osvobozené od daně se řadí například vybrané druhy příjmů z prodaného majetku nebo například dávky z různých pojištění (zdravotní, důchodové, nemocenské) a jiných dávek od státu. (Macháček, 2010, s. 8-23)

Předmětem daně z příjmu fyzických osob jsou také příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků. Zde můžeme zařadit například poskytnutí bytu od zaměstnavatele, poskytnutí automobilu pro soukromé i pracovní účely, příjmy za práci likvidátorů atd. Dalšími příjmy zahrnutými v předmětu daně z příjmů, jsou příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a příjmy ostatní. Předmětem daně jsou samozřejmě příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, které jsou dále specifikovány v zákoně. Některé příjmy se zdaňují zvláštní sazbou daně, které se může říkat daň srážková. (Pelcl, 2010, s. 19-37)

Daň z příjmů se platí zálohově každý měsíc a odvádí ji zaměstnavatel za zaměstnance z jeho hrubé mzdy. Tento způsob je pro poplatníka nevýhodný a proto má možnost požádat zaměstnavatele o roční zúčtování. Tu možnost má u svého posledního zaměstnavatele, do určité časové lhůty po zdaňovacím období a podmínkou je podepsané prohlášení k dani. (Pelcl, 2010, s. 39-40)

Od daně z příjmů můžeme také odčítat slevy. Mezi nejznámější patří slevy na poplatníka, studenta, invaliditu dle určeného stupně atd. Daňové zvýhodnění, které je na dítě, uplatňuje pouze jeden rodič. (Pelcl, 2010, s. 99-106)

Výpočet daňové povinnosti se provádí tak, že ze základu daně upraveného o položky nezdanitelné a položky odčitatelné a zaokrouhleného na stokoruny dolů, vypočteme procentuální část, od které můžeme odečíst slevy na dani.

2.1.2 Daň z příjmu právnických osob

Daň z příjmů právnických osob nám již v názvu naznačuje, že se vztahuje na příjmy všech právnických osob, má jednotnou výši a základ daně se stanovuje dle dosaženého hospodářského výsledku společnosti za zdaňovací období. Tahle daň upravuje také vyňaté a osvozené příjmy. Více než tyto příjmy, může daň ovlivnit výše daňově uznatelných nákladů a daňové odpisy. Daňové odpisy jsou ze zákona povinné a mají stimulační funkci. Jelikož snižují základ daně, tvoří jakoby pomyslnou rezervu, na další možné investice např. do majetku. Počítají se dle tabulek, kde je majetek rozříděn podle doby odepisování. Odepisuje se majetek hmotný i nehmotný. Specifickým majetkem je majetek používaný k výrobě elektřiny ze slunečního záření. I u daně z příjmů právnických osob je možno uplatňovat slevy na dani. Slevu si může uplatnit právnická osoba, pokud zaměstnává zaměstnance se zdravotním postižením a to podle závažnosti postižení zaměstnance. Činí tak podle průměrného ročního přepočteného množství takových zaměstnanců. (Veber, 2012, s. 215)

2.2 Daně majetkové

Daně majetkové se vztahují k určitému majetku. Upravuje je zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, dále zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční a zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Daň silniční upravuje zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční. (Marková, 2013. s. 95-116)

Daň z nemovitosti

Poplatníkem daní z nemovitostí bývají povětšinou majitelé nemovitostí, ale je zde možnost, že poplatníkem daně může být například uživatel dané nemovitosti či pozemku, nebo také nájemce. Daň z nemovitostí upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí a je rozdělen na část o dani z pozemku a část o dani ze staveb. Při výpočtu daňového základu se zaokrouhuje na celé jednotky nahoru. (Marková, 2013. s. 95-101)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.

Daňové přiznání se podává do **31. 1.** zdaňovacího období. Daň se vyměřuje podle stavu k **1. 1.** zdaňovacího období. Daňové přiznání se nepodává tehdy, pokud je poplatník podal nebo daň byla vyměřena z moci úřední v některém z předchozích zdaňovacích období. Pokud je daň menší než pět tisíc korun českých, je nutno ji zaplatit jednorázově a to do **31. 5.** Zdaňovacího období. Pokud daň přesahuje danou částku, je možno ji zaplatit ve dvou splátkách následovně:

- do **31. 8.** a do **30. 11.** ve dvou stejných splátkách, u poplatníků provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb,
- do **31. 5.** a do **30. 11.** ve dvou stejných splátkách, u ostatních poplatníků. (Marková, 2013. s. 95-101)

Pokud do 31. prosince roku, ve kterém byl podán návrh na vklad práva vlastnického do katastru nemovitostí, nebylo rozhodnuto o jeho povolení, je poplatník povinen za nemovitost, která byla předmětem vkladu práva vlastnického podat daňové přiznání nejpozději do konce třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž byl zapsán vklad práva vlastnického do katastru nemovitostí. Daňové přiznání podává poplatník na zdaňovací období následující po roce, v němž vznikly právní účinky vkladu. Povinnost podat daňové přiznání nevzniká, pokud daňové přiznání za nemovitost podal současný společný zástupce nebo společný zmocněnec (§ 13a odst. 10 zákona o dani z nemovitosti). (Pilátová et al, 2012, s. 209)

Daň z pozemku

Předmětem daně jsou všechny pozemky na území našeho státu a ty, které jsou vedeny v katastru nemovitostí. Jako pozemek se nepočítá plocha zastavěná stavbou, vodní plochy (výjimkou jsou ty rybníky, užívané k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb), pozemku, které slouží pro ochranu státu, pozemky lesu zvláštního určení nebo ochranné lesní pozemky. (Marková, 2013. s. 95-101)

Jako poplatník daně z pozemku je určen majitel, nájemce, organizační složka státu, uživatel pozemku, státní organizace nebo právnická osoba, která má právo pozemek užívat či se změnil stav užívání do stavu výpůjčky. (Marková, 2013. s. 95-101)

Pozemky, které jsou od daně z pozemku osvobozeny, jsou uvedeny v § 4 zákona o dani z nemovitostí. Můžeme je například rozdělit podle toho, zda se k nim váže splnění určitých podmínek či je osvobození nějak časově omezeno. Pozemky jako jsou orné půdy, vinic, chmelnic, ovocných sadů a trvalých travních porostů může obec osvobodit od daně z pozemků pomocí závazné vyhlášky. (Marková, 2013. s. 95-101)

Pro správné stanovení výše daňové povinnosti, je nutné roztrždit pozemky na:

- **orná půda**
- **chmelnice**
- **vinice**
- **zahrady**
- **ovocné sady**
- **trvalé travní porosty**
- **hospodářský les**
- **rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb**
- **zastavěné plochy a nádvoří**
- **stavební pozemky**
- **ostatní plochy.** (Marková, 2013. s. 95-101)

Pro každý druh půdy je určován základ daně jinak. Základ daně u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů se stanoví tak, že se vynásobí

skutečná výměra pozemku v m² s průměrnou cenou půdy v korunách českých za m². (Marková, 2013. s. 95-101)

Základ daně u pozemků hospodářských lesů a rybníků je možné stanovit dvěma způsoby. Prvním z nich je, že základ daně je roven skutečné ceně pozemku k 1. 1. Ve zdaňovacím období. Druhým způsobem je, že základ daně zjistíme, když vynásobíme výměru pozemku v m² s částkou 3,80 korun českých za m². (Marková, 2013. s. 95-101)

Základ daně u ostatních pozemků (zastavěné plochy a nádvoří, stavební pozemky a ostatní plochy) lze stanovit tak, že vynásobíme skutečnou výměru pozemku v m² k 1. 1. zdaňovacího období se základní sazbou daně. (Marková, 2013. s. 95-101)

U stavebních pozemků se základní sazba daně násobí koeficientem pro obec, který je uveden v zákoně č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, a odvíjí se od posledního sčítání lidu. (Marková, 2013. s. 95-101)

V následující tabulce jsou uvedeny sazby daně z pozemků.

Tabulka 12. Sazby daně dle druhu pozemků podle §6 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

Druh pozemku	Sazba daně
orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady	0,75 %
trvalý travní porost, hospodářský les, rybníky s intenzivním a průmyslových chovem ryb	0,25 %
zpevněné plochy pozemků (k podnikání) v zemědělské prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství	1,00 Kč/ m ²
zpevněné plochy pozemků (k podnikání) v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice, ostatní zemědělské výrobě a ostatním podnikatelským činnostem	5,00 Kč/m ²

zastavěné plochy a nádvoří	0,20 Kč/m ²
stavební pozemky	2,00 Kč/m ²
ostatní plochy	0,20 Kč/m ²

Základní sazba u pozemků uvedených v tabulce tučně, se násobí ještě druhým koeficientem, odvíjejícím se od počtu obyvatel v obci, pod kterou pozemek spadá. Koeficienty jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 3. Koeficient pro daň z pozemku podle počtu obyvatel podle §6 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

Počet obyvatel	Výše koeficientu
do 1000 obyvatel	1,0
nad 1000 do 6000 obyvatel	1,4
nad 6000 do 10 000 obyvatel	1,6
nad 10 000 do 25 000 obyvatel	2,0
nad 25 000 do 50 000 obyvatel	2,5
nad 50 000 obyvatel, statutární města, Františkovy lázně, Luhačovice, Mariánské lázně, Poděbrady	3,5
Praha	4,5

Obec může pomocí závazné vyhlášky koeficient o jednu kategorii zvýšit nebo o jednu až tři kategorie koeficient snížit. V Praze je možno koeficient zvednout na 5. Počítáme-li tedy daň z pozemku, nesmíme zapomenout určité druhy pozemků násobit koeficientem přiděleným dle počtu obyvatel v dané obci. (Marková, 2013. s. 95-101)

Daň ze staveb

Předmětem daně ze staveb jsou stavby, jež stojí na území České republiky. Podmínkou je, aby byly zkolaudované nebo jim byl jim vydán kolaudační souhlas, jsou užívány či dokončeny, užívají se na základě ohlášení a také nebytové prostory zahrnuté v registru nemovitostí včetně podílu na společných částech staveb. (Marková, 2013. s. 95-101)

Z některých staveb se daň z nemovitostí neplatí. Jedná se o stavby, které jsou od daně osvobozené, nebo jsou z předmětu daně vyňaté. Mezi osvobozené stavby patří například stavby, které jsou vlastněny státem, církví, krajů, veřejných škola atd. Mezi stavby, které nejsou předmětem daně, můžeme zařadit například stavby, sloužící k protipovodňovým opatřením, čističky odpadních vod, kanalizace či stavby sloužící k veřejné dopravě. (Marková, 2013. s. 95-101)

Pro výpočet daně ze staveb je nutné znát rozlohu nadzemního půdorysu stavby, kterému se říká zastavěná plocha. U samostatných bytů a nebytových prostor je to rozloha podlahové plochy bytu vynásobena koeficientem **1,2** a říká se jí upravená podlahová plocha. Do výpočtu se zahrnují i další proměnné, jako počet nadzemních podlaží, velikost obce, kde nemovitost stojí či účel ke kterému je stavba používána. (Marková, 2013. s. 95-101)

V následující tabulce je přehled základních sazeb daně ze staveb.

Tabulka 4. Sazby daně podle § 11 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

Druh stavby	Základní sazba daně (Kč/m ²)
Obytné domy	2
Příslušenství k obytným domům	2
Stavby pro rodinnou rekreaci	6
Stavby plnící doplňkovou funkci ke stavbám pro individuální rekreaci	2
Garáže vystavěné odděleně od obytných domů	8
Samostatné nebytové prostory užívané jako garáže	8
Stavby pro zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství.	2
Stavby pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku a ostatní zemědělskou výrobu	10

Stavby pro ostatní podnikatelskou činnost	10
Ostatní stavby	6
Byty a ostatní samostatné nebytové prostory	2

Základní sazba se u obytných domů, příslušenství k rodinným domům, u garáží a ostatních staveb se navyšuje o 0,75 korun českých za každé další nadzemní podlaží, pokud zastavěná plocha nadzemního podlaží přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy. U staveb pro podnikání se koeficient zvyšuje o 0,75 korun českých za každé další nadzemní podlaží včetně účelově určeného podkroví. Základní sazba daně se u obytných domů, u staveb tvořící příslušenství k rodinným domům a u bytů či ostatních samostatných nebytových prostor, případně zvýšená o těch 0,75 korun českých, se násobí ještě koeficientem dle počtu obyvatel v obci. (Marková, 2013. s. 95-101)

Tabulka 5. Koeficient pro daň ze staveb dle počtu obyvatel podle §6 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

Počet obyvatel	Výše koeficientu
do 1000 obyvatel	1,0
nad 1000 do 6000 obyvatel	1,4
nad 6000 do 10 000 obyvatel	1,6
nad 10 000 do 25 000 obyvatel	2,0
nad 25 000 do 50 000 obyvatel	2,5
nad 50 000 obyvatel, statutární města, Františkovy lázně, Luhačovice, Mariánské lázně, Poděbrady	3,5
Praha	4,5

Obecně závaznou vyhláškou může obec i u staveb upravovat koeficient stejně jako u pozemků. U staveb pro rodinnou rekreaci a domů takto užívaných a u staveb, jenž k nim patří

s výjimkou garáží, se násobí koeficientem 2,00, a to i když jsou v národních parcích či chráněných krajinných oblastech určených dle zvláštního předpisu. Další specifika jsou blíže uvedena v § 11 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí. (Marková, 2013. s. 95-101)

Daň silniční

Příjmy ze silniční daně plyne do Státního fondu dopravní infrastruktury. Zdaňovacím obdobím je pro daň silniční kalendářní rok. Správu daně vykonávají finanční úřady. Platí se zálohově, a to vždy k **15. dubnu** (za leden, únor, březen), **15. červenci** (za duben, květen, červen), **15. říjnu** (za červenec, srpen, září), **15. prosinci** (za říjen, listopad, prosinec). Zálohy na daň, daňová povinnost i sleva na dani se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Daňové přiznání k dani silniční se podává do **31. ledna** následujícího roku, kdy se také vyrovnává případný nedoplatek na dani. (Marková, 2013. s. 111-117)

Daňové přiznání k dani silniční je možné podat v elektronické formě na technickém nosiči dat. Pokud zvolíme tento způsob, už nevyplňujeme běžný tiskopis daňového přiznání, ale pouze zjednodušenou formu tohoto přiznání se základními údaji o vyměření daně. Přílohou k této zjednodušené formě daňového přiznání je pak technický nosič dat s příslušnými údaji o vozidlech a daňové povinnosti. Formulář a pokyny k jeho vyplnění je možné najít na internetové adrese Ministerstva financí a Generálního finančního ředitelství. (Pilátová et al., 2012, s. 202)

Předmětem silniční daně jsou silniční motorová vozidla včetně jejich přípojných vozidel, registrovaná a také provozovaná na území našeho státu. Platí to, pokud jsou vozidla používána k podnikání, nebo užívána v přímé souvislosti s podnikáním nebo jinými činnostmi, u kterých výdělků z nich, jsou předmětem daně z příjmů u subjektů nezaložených za účelem podnikání podle zvláštního předpisu. Pokud je vozidlo těžší než 3,5 tuny, je předmětem daně, i když neslouží k podnikání a jsou určena výlučně k přepravě nákladů a jsou registrovaná na území našeho státu. (Marková, 2013. s. 111-117)

Osvobozená vozidla jsou především ta, jenž mají méně než čtyři kola a jejich přípojná vozidla, vozidla diplomatů, vozidla ozbrojených sil, zametací vozy, vozidla zdravotních služeb a jiná, dále specifikovaná vozidla dle § 3 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční. (Marková, 2013. s. 111-117)

Poplatníkem daně silniční jsou provozovatelé vozidla v České republice registrovaného a jsou zapsáni v technickém průkazu vozidla. Uživatelé vozu po zemřelém, jenž je napsán v technickém průkazu vozidla. Také po osobě, která zanikla nebo byla zrušena anebo se jako provozovatel odhlásila z registru vozidel. Poplatníkem může být také zaměstnavatel, pokud jeho zaměstnanec používá své vozidlo či jeho přípojné vozidlo k výkonu práce, pokud ovšem sám zaměstnanec není již plátcem daně silniční. Poplatníkem může být také ten, kdo provozuje stálou provozovnu nebo je jinou organizační složkou toho, kdo má trvalý pobyt nebo sídlo za hranicemi našeho státu. Pokud se stane, že je u jednoho vozidla více poplatníků, platí daň stejně a nerozdílně. (Marková, 2013. s. 111-117)

Základem daně je u osobních automobilů zdvihový objem motoru v cm³, kde jsou výjimkou osobní automobily na elektrický pohon. Dále je to součet největších hmotností, jež jsou povoleny na nápravu, a uvádí se v tunách, počet náprav u návěsů (např. autobusy). U ostatních vozidel je základem daně největší povolená hmotnost taktéž v tunách a počet náprav vozidla. (Marková, 2013. s. 111-117)

Sazby daně silniční pro osobní automobily, jsou uvedeny v následující tabulce. Sazby daně pro ostatní automobily, které se rozdělují do skupin dle hmotnosti a počtu náprav, jsou uvedeny v tabulkách, které jsou součástí přílohy bakalářské práce.

Tabulka 6. Roční sazba daně pro osobní automobily podle § 6 zákona č. 16/1993

Zdvihový objem motoru (cm ³)	Kč
do 800	1 200
800 až 1 250	1 800
1 250 až 1 500	2 400
1 500 až 2 000	3 000
2 000 až 3 000	3 600
nad 3 000	4 200

Roční sazba daně ze základu daně pro vozidla, u nichž se základ daně počítá ze součtu největších povolených hmotností na nápravu v tunách a počet náprav u návěsů (např. autobusy, nákladní automobily, návěsy). (Marková, 2013. s. 111-117)

Sazba daně se zjišťuje podle údajů, jež mají vozidla uvedená v technickém průkazu. Pokud zaměstnanec používá své vozidlo při výkonu práce pro zaměstnavatele, platí se sazba 25 korun českých za každý den použití automobilu či jeho přípojného vozidla. Sazba daně se snižuje o 48 % po dobu 36 kalendářních měsíců od data jejich první registrace, 40 % následujících 36 kalendářních měsíců a 25 % dalších následujících 36 kalendářních měsíců. Nárok na snížení sazby daně začíná měsícem, kdy dojde k první registraci vozidla a končí po 108 měsících. U vozidel, která byla prvně registrována v České republice nebo zahraničí do 31. 12. 1989 se sazba daně zvyšuje o 25%. Bližší specifikace jsou v § 6 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční. (Marková, 2013. s. 111-117)

Daňová povinnost vzniká začátkem měsíce, ve kterém se vozidlo stalo předmětem daně. A zaniká v kalendářním měsíci, vozidlo přestane být předmětem daně. Pokud se stane, že během zdaňovacího období se změní osoba poplatníka, daňová povinnost zaniká původnímu poplatníkovi uplynutím kalendářního měsíce, který předchází před kalendářním měsícem vzniku daňové povinnosti poplatníkovi novému. (Marková, 2013. s. 111-117)

U vozidel, u nichž v průběhu zdaňovacího období vznikne nebo zanikne daňová povinnost, činí daň poměrnou výši daňové sazby odpovídající součinu jedné dvanáctiny roční daňové sazby a počtu kalendářních měsíců počínaje počátkem zdaňovacího období nebo kalendářního měsícem, v němž vznikla daňová povinnost, do konce zdaňovacího období nebo do konce kalendářního měsíce, v němž zanikla daňová povinnost. (Marková, 2013, s. 112)

Slevy na dani jsou možné v kombinované dopravě, pokud se během cesty nákladu na vozidle použije i železnice či lodní doprava. Pokud je vozidlo používáno jen na nakládku, vykládku, převoz k nejbližší železnici, nebo jeho cesta s nákladem k přístavu ve vnitrozemí není delší než 150 kilometrů vzdušnou čarou, je sleva na dani 100%. Jinak se slevy řídí dle následující tabulky.

Tabulka 7. Slevy na dani dle uskutečněných jízd podle § 12 6 zákona č. 16/1993
Sb., o dani silniční

Počet jízd v kombinované dopravě	Sleva v % z daně
více než 120	90
91 až 120	75
61 až 90	50
31 až 60	25

2.2.1 Daně převodové

Daně převodové se platí při převod nemovitosti. Bývá nejčastěji z důvodu výsledků dědickeho řízení, při darování nemovitosti nebo převodu nemovitosti při jejím prodeji. Pro účely výpočtu velikosti daně převodové jsou zúčastněné osoby rozděleny do tří skupin, ve kterých je vyjádřen vztah poplatníka k zůstaviteli, nebo nabyvateli (převodci) a dárci (obdarovanému) nemovitosti. Do první skupiny patří přímí příbuzní a manželé. Do skupiny druhé se řadí příbuzní jako sourozenci, neteře, synovci, strýcové a tety, neboli příbuzní poboční. Dále se sem řadí manželé dětí, děti manžela, jeho rodiče, manželé rodičů a ty osoby, jenž se zůstavitelem, nabyvatelem nebo dárcem, žili alespoň rok, starali se o společnou domácnost, nebo byly výživou na nabyvatele, dárce nebo zůstavitele odkázány. Do třetí skupiny patří ostatní fyzické a právnické osoby. (Marková, 2013. s. 102-111)

Sazby daní dědické a darovací dle skupin jsou rozděleny v následující tabulce.

Tabulka 8. Sazby daně dědické a darovací podle zákona č.357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.

Výše daru/dědictví		Výše daně v závislosti na příbuzenské skupině		
od	do	I. skupina	II. skupina	III. skupina
0 Kč	1 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	7 %
1 mil. Kč	2 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	70 000 + 9 %
2 mil. Kč	5 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	160 000 + 12%
5 mil. Kč	7 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	520 000 + 15 %
7 mil. Kč	10 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	820 000 + 18 %
10 mil. Kč	20 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	1 360 000 + 21 %
20 mil. Kč	30 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	3 460 000 + 25 %
30 mil. Kč	40 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	5 960 000 + 30 %
40 mil. Kč	50 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	8 960 000 + 35 %
50 mil. Kč a více	0 Kč	0 Kč	0 Kč	12 460 000 + 40 %

Základ daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Z tabulky je patrné, že první a druhá skupina je osvobozena od daně dědické a darovací.

Daňové přiznání k dani dědické a darovací, je poplatník povinen podat místně příslušnému správci daně do 30. ode dne nabytí právní moci rozhodnutí z dědického řízení (daň dědická), ode dne bezúplatného nabytí movitostí nebo jiného majetkového prospěchu, nebo tohle bylo poskytnuto do ciziny (daň darovací). Lhůta do 30. dne platí také při bezúplatném převodu vlastnictví k nemovitostem (i věcné břemeno) s doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí, nebo nabytí účinnosti smlouvy o bezúplatném převodu, i když není evidována v katastru nemovitostí (daň darovací). (Marková, 2013. s. 102-107)

Daňové přiznání k dani z převodu nemovitostí (úplatného) je poplatník povinný podat nejpozději do konce 3. měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl vklad zapsán do katastru nemovitostí, nebo nabytí účinnosti smlouva o úplatném převodu vlastnictví k nemovitosti, bylo potvrzeno získání nemovitosti v dražbě, v exekuci, nebo má daňový subjekt jinou listinu, která mu potvrdí vlastnické právo na nemovitost. (Marková, 2013. s. 102-111)

Daň dědická i darovací má lhůtu splatnosti třicet dnů.

Pokud se stane, že jedna z těchto tří převodových daní je menší než 100 korun českých, daňové přiznání se podává, ale vyměřená daň není správcem daně předepsána a poplatník nic neplatí. (Marková, 2013. s. 102-111)

Daň dědická

Když počítáme daň dědickou tak musíme částku vypočtenou z tabulky vynásobit koeficientem 0,5. Tím pádem bude oproti dani darovací poloviční. (Marková, 2013. s. 102-111)

Poplatníkem daně dědické je dědic, dle pravomocného rozsudku.

Předmětem daně dědické je majetek nabytí děděním. Majetkem se myslí nemovitosti (domy, byty, nebytové prostory), movité věci, cenné papíry a jiný movitý majetek. Z nemovitostí na území České republiky, se vybírá daň bez ohledu na trvalý pobyt či občanství zůstavitele. Pokud se děděné nemovitosti nachází za hranicemi, daň se nevybírá. (Marková, 2013. s. 102-111)

Základem daně dědické je cena majetku, která se sníží o položky, jako jsou dluhy zůstavitele, cena majetku, který je od daně osvobozen, pohřebné, náklady na soudy atd.

Od daně dědické je dále osvobozeno nabytí movitých věcí osobní potřeby (pokud tyto věci nebyly po dobu 1 roku před nabytí součástí obchodního majetku zůstavitele), pokud cena tohoto majetku nepřevyšuje u osob III. skupiny 20 000 korun českých u každého jednotlivého poplatníka (vklady na účtech, cenné papíry, peníze i v cizí měně atd.). Blíže je osvobození specifikováno v § 19 zákona č.357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. (Marková, 2013, s. 102-107)

Daň darovací

Poplatníkem daně darovací je nabyvatel (dárce za něj ručí) nebo dárce (při darování někomu v zahraničí). (Marková, 2013. s. 102-111)

Předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu nebo v souvislosti s právním úkonem. Majetkem jsou (pro účely daně darovací):

- nemovitosti,
- movitý majetek,
- jiný majetkový prospěch. (Marková, 2013. s. 102-111)

Do daně darovací se zahrnuje i věcné břemeno související s darovanou nemovitostí.

Předmětem daně darovací nejsou např. důchody, prostředky od pojišťoven na prevenci, státních fondů, různé dotace a příspěvky, zděděné majetky atd. (Marková, 2013. s. 102-111)

Základem daně darovací je cena majetku snižena o:

- prokázané dluhy a cenu jiných povinností, které se váží k předmětu daně,
- cena majetku osvobozeného od daně,
- clo a daň placené při dovozu v případě, že se jedná o movité věci darované nebo dovezené z ciziny. (Marková, 2013. s. 102-111)

Předmětem daně darovací dále není jiný majtkový prospěch získaný na základě smlouvy o výpůjčce (mezi vlastníkem pozemku a bytovým družstvem nebo vlastníkem jednotky při úpravě práva k pozemku) ani dary nepřesahující 3 000 korun českých.

Ostatní osvobození od daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí jsou uvedena v § 19 a § 20 ZDDZPN.

Daň z převodu nemovitosti

Poplatníkem daně z převodu nemovitostí je většinou prodávající (kupující je ručitelem). Poplatníkem může být i kupující, pokud se jedná například o výkon exekuce, vyvlastnění, vydražení ve veřejné dražbě, v likvidaci atd. Poplatníci mohou být i oba současně, pokud se jedná o výměnu nemovitostí, potom by platili daň společně a bez rozdílu). (Marková, 2013. s. 102-111)

Předmětem daně z převodu nemovitostí je převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem za úplatu. (Marková, 2013. s. 102-111)

Základem daně z převodu nemovitostí je cena sjednaná nebo zjištěná k datu převodu, vždy ta vyšší z nich. Základ daně se zaokrouhluje na cele stokoruny nahoru. Daň se řídí stejnými tabulkami jako daň dědická a darovací, ale u všech skupin se platí jednotná sazba daně. Sazba daně z převodu nemovitosti byla až do roku 31. 12 2012 ve výši 3 %, od roku 2013 vzrostla na 4 %. (Marková, 2013. s. 102-111)

3 DANĚ NEPŘÍMÉ

Daně nepřímé již ve svém názvu naznačují, že poplatníkem a plátcem nemusí být tatáž osoba. Přímé daně dělíme na daně **selektivní**, které platí jen vybraní spotřebitelé v ceně zboží a daň **univerzální**, kterou platí všichni spotřebitelé bez rozdílu. Mezi daně selektivní řadíme spotřební daně a daně vztahující se k ochraně životního prostředí a daní univerzální je daň z přidané hodnoty.

3.1 Spotřební daň a „ekologické daně“

Spotřební daní jsou zatěžovány jen určité výrobky. O tom, které výrobky to jsou, rozhoduje jejich charakter. Převážně se jedná o výrobky, které jsou svým charakterem škodlivé pro člověka či přírodu. Kritéria, dle kterých se vybírá, který produkt bude zdaňován selektivní spotřební daní, mohou být například to, že vláda chce omezit spotřebu tohoto výrobku, nebo chtějí zvýšit příjmy do státního rozpočtu či se může jednat o politické důvody. Negativem těchto daní může být například regresivní dopad daně nebo distorzní působení na konzumenty. (Marková, 2013, s. 164-223)

Zákon o spotřební dani říká, že předmětem daně spotřební jsou:

- minerální oleje,
- pivo,
- víno a meziprodukty,
- líc,
- tabákové výrobky.

Správu daní spotřebních vykonávají orgány Celní správy České republiky. Daňovým územím je dle zákona území České republiky, území Evropského společenství stanovené podle směrnice Rady o obecné úpravě spotřebních daní, členský stát Evropské unie, třetí země je myšlena země mimo Evropské společenství. Další specifika týkající se daňového území pro spotřební daně jsou uvedeny v zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Zde jsou také vymezeny pojmy jako dovoz, režim s podmíněným osvobozením od cla, vývoz atd.

Plátcem spotřebních daní je fyzická nebo právnická osoba. V zákoně je uvedeno, že se jedná o osoby, jenž jsou provozovateli daňového skladu. Oprávněnými příjemci, odesílateli či výrobci. (Marková, 2013, s. 164-223)

Ekologické daně upravují vybraná ustanovení zákona č. 261/ 2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Předmětem těchto daní je zemní plyn a některé další plyny, pevná paliva a elektřina. Platí ji dodavatelé, dodávající konečnému spotřebiteli, provozovatelé distribučních soustav, fyzické nebo právnické osoby, které použili předměty daně ve snížené daňové sazbě k účelům, které patří do vyšší daňové sazby atd. Správu nad těmito daněmi vykonávají celní orgány. Vše musí být řádně evidováno a musí být prokazován účel použití. (Marková, 2013, s. 224-235)

3.2 Daň z přidané hodnoty

Problematika této daně je velmi specifická a rozsáhlá. Daň z přidané hodnoty je daň nepřímá, což znamená, že poplatník, který daň platí, není totožný s plátcem, který má povinnost daň odvézt. Princip daně z přidané hodnoty se dá popsat tak, že ten, kdo odvádí státu daň z přidané hodnoty, navýší cenu prodávaného zboží, služby, materiálu o procentuální sazbu z ceny, která odpovídá dani. Uplatňuje se daň z přidané hodnoty na vstupu (z toho, co koupím) a na výstupu (z toho co prodám). Na konci zdaňovacího období se určí, zda je větší daň na výstupu (daňový závazek) nebo na vstupu (daňová pohledávka). (Veber a Srbková 2013, s. 159)

Předmětem daně z přidané hodnoty je veškeré zboží a služba, směňovaná za úplatu nebo nepeněžitě plnění v obdobné hodnotě s místem plnění na území našeho státu, ale i dovoz zboží ze zemí mimo EU s místem plnění na území ČR.

Osoba povinná k dani je fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti. Je jí i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud ale uskutečňuje ekonomické činnosti. Osobou povinnou k dani je rovněž skupina podniků, která se registruje k DPH. (FINANCE, 2013)

Osoba povinná k dani, která má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu v tuzemsku, je osvobozena od uplatňování daně, pokud její obrat nepřesáhne za nejbližších 12 předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců částku 1.000.000 Kč. U osob, které mají povinnost vést účetnictví nebo účetnictví vedou dobrovolně, se obratem rozumí výnosy za

uskutečněná plnění s výjimkou většiny plnění, která jsou osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. U ostatních osob se obratem rozumí příjmy za uskutečněná plnění, opět s výjimkou většiny plnění, která jsou osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. (FINANCE, 2013)

Osoba povinná k dani, která za 12 po sobě jdoucích měsíců přesáhne obrat o velikosti 1 000 000 Kč, se stane automaticky plátcem daně a to od okamžiku, který určuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. (Čižinská a Marinič, 2010, s. 19)

Vliv na placení daně z přidané hodnoty má i místo plnění, tedy místo, kde se má daň odvézt. Místo plnění má svá specifika, například místem plnění při odesílání zboží je tam, kde se zboží nachází na konci své cesty, ale výjimkou je odesílání do třetích zemí. Veškerá specifika, týkající se místa plnění u DPH jsou popsána v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. (Marková, 2013. s. 120-122)

Sazby daní se v posledních dobách mění, ale rozdělujeme ji na základní a sníženou. Základní sazba daně se vztahuje na většinu zboží či služeb. Sníženou sazbou se zdaňují specifické položky jako například knihy, učebnice, pohřební služby pro lidi, ubytovací služby atd. Všechno zboží a služby podléhající snížené sazbě daně jsou uvedeny v přílohách k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. (Galočík a Paikert, 2012, s. 274- 275)

Daňové přiznání podává plátcem daně ve frekvenci, odvíjející se od jeho ročního obratu. Pokud v minulém roce přesáhne obrat 10 milionů korun českých, daňové přiznání se podává měsíčně, pokud tuhle hranici nepřekročí, zdaňovacím obdobím je čtvrtletí. (FINANCE, 2013)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZMĚNY V DAŇOVÉ POLITICE V LETECH 2009- 2013 A JEJICH Vliv NA VYBRANÝ SUBJEKT

Pro praktické zpracování vlivu změn daňové politiky na vybraný subjekt, jsem vybrala změny, které nejvíce ovlivňují mnou vybraný subjekt, tedy maloobchodní prodejnu potravin Apetit 92 s.r.o. Všechny zde uvedené změny mají informační charakter, pro usnadnění orientace ve změnách a novelizacích zákonů. Tyto stručné informace nemohou být doslovným a přesným výkladem zákonů, k tomu by nestačil rozsah určený pro bakalářskou práci.

4.1 Představení vybraného subjektu

Jako subjekt ve své bakalářské práci jsem si vybrala maloobchodní prodejnu, ve které brigádně vypomáhám již více než 7 let. Jedná se o maloobchodní prodejnu smíšeného zboží.

Firma Apetit byla založena podnikatelem v roce 1992 v malém městě Dubňany na jihu Moravy. Od roku 1992 do roku 1995 podnikatel provozoval pouze rychlé občerstvení a prodej balených nápojů. Od roku 1994 rozšířil sortiment prodáváného zboží o cukrovinky a jiné potravinářské balené zboží. Do roku 1996 se prodejna přetvořila v malou samoobsluhu a s pultovým prodejem uzenin, ovoce a zeleniny.

V malém městě to byla jedna z prvních samoobsluh a díky svému strategickému umístění poblíž zdravotního střediska, se těšila velké oblibě. To bylo důvodem, proč v roce 1998 prošla první rekonstrukcí a rozšíření prodejní plochy. S rozšiřujícím se zájmem zákazníků a nabízeným sortimentem byl znovu podnikatel nucen rozšířit prodejní plochu. Největší rekonstrukcí prošla prodejna v roce 2006, kde se rozšířila prodejní plocha na dvojnásobek, nakoupilo se nové vybavení a navýšili stavy zaměstnanců. Nad prodejnu se z volného prostoru vytvořil malý penzion rodinného typu. Ten už ovšem nespadá do podnikání firmy.

V roce 2002 došlo k transformaci na společnost s ručením omezeným, kde jako jednatel vystupuje manželka zakládajícího podnikatele. Od tohoto roku se podnikatel věnuje své vlastní výdělečné činnosti, kterou je výroba vína. Jeho žena převzala prodejnu Apetit 92 s.r.o. a je jediným jednatelem firmy.

Společnost zaměstnává cca deset zaměstnanců. Většina z nich má uzavřenou smlouvu na dobu určitou a jejich mzda se odvíjí od hodinové sazby. V kanceláři je zaměstnaná skladová hospodářka a účetní, která má pevnou měsíční mzdu. Jednatelka se aktivně účastní cho-

du prodejny a dochází denně do kanceláře, kde se vyřizuje objednávky, skladové hospodářství a jedná s obchodními zástupci, za to jí náleží pevný měsíční příjem.

Protože firma Apetit 92 s.r.o. generuje poměrně vysoký obrat, je plátcem daně z přidané hodnoty v měsíčním intervalu. Spadá pod finanční úřad v Hodoníně a kontrolu daňové povinnosti a správnosti veškerých daňových záležitostí jí zajišťuje externí daňový poradce, který dochází do firmy na konzultaci cca každé tři měsíce.

Zkrácený výpis z obchodního rejstříku:

Datum zápisu: 1. října 2002

Spisová značka: C 42234 vedená u Krajského soudu v Brně

Obchodní firma: APETIT 92 s.r.o.

Sídlo: Dubňany, Hodonínská č. p. 313, PSČ 696 03

Identifikační číslo: 26297582

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání:

- specializovaný maloobchod
- maloobchod tabákovými výrobky
- řeznictví a uzenářství
- vydavatelské a nakladatelské činnosti

Jednatel: Dita Třísková

Den vzniku funkce: 1. října 2002

Společníci: Dita Třísková

Vklad: 200 000,- Kč

Splaceno: 200 000,- Kč

Obchodní podíl: 100%

Základní kapitál: 200 000,- Kč (JUSTICE, ©2013)

4.2 Změny v daňové politice roku 2009

První změnou v roce 2009, která měla dopad na podnikatele, bylo to, že od tohoto roku **podnikatelé mohou používat stejnou tabulku s průměrnými cenami pohonných hmot pro výpočet náhrady za použití svého soukromého vozidla jako zaměstnanci**. Nemusí proto čekat, až vyjde pokyn D-320 o průměrných cenách pohonných hmot, které lze použít pro výpočet výše náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty ke stanovení základu daně z příjmů za zdaňovací období 2008. Díky této změně, nemusí podnikatel dokládat skutečné nákupní doklady za PHM.

Další změna se váže k 15. únoru. Lidově se nazývá „práškačka“ a najdeme ji v zákoně č. 337/92 o správě daní a poplatků v §34 odst. 5.

Jedná se o **povinnost nahlásit úhrady fyzickým osobám** za jejich jinou samostatně výdělečnou činnost nebo za pronájem, pokud z těchto úhrad nesrážejí daň a pokud u jednotlivé fyzické osoby přesáhne úhrada částku 40.000 Kč za kalendářní rok. V oznámení se uvede jméno, bydliště, případně místo podnikání fyzické osoby, vyplacená částka, den a důvod úhrady. Ze zákona vyplývá, že není nutno nahlašovat úhrady živnostníkům a jiným osobám podnikajícím na živnostenský list ani úhrady daňovým poradcům, advokátům, notářům apod., kteří mají zvláštní oprávnění k podnikání. Nahlašovat je potřeba jen úhrady:

- především pronajímatelům nemovitostí a to, ať už jsou to podnikatelé, kteří své pronájmy normálně fakturují nebo jsou to osoby, které nevedou daňovou evidenci, jen přijímají úhrady za nájemné na základě smlouvy a obvykle v hotovosti,
- a dále pak umělcům a autorům za poskytnutí autorských práv např. za jejich vystoupení, umělecké produkce apod. (do této skupiny nepatří osoby, které prodávají běžný „krabicový“ SW k obecnému použití).

Významnou změnou prošlo především **sociální pojištění**. Na rozdíl od zdravotního pojištění, kde se situace prakticky nezměnila, pouze se zvýšilo minimální měsíční pojistné na 1.590 Kč. Zatímco u sociálního pojištění se změnilo prakticky vše.

U zaměstnavatelů se snížily procentuální sazby pojistného, změnil se formulář pro vykazování pojistného, variabilní symbol a účet (předčíslení) pro platbu pojistného za zaměstnance a také se změnila splatnost na 20. dne v měsíci. Takže se už splatnost pojistného neřídí termínem výplaty mezd, jako tomu bylo doposud. Tyto změny se uplatnily až pro mzdy za

leden 2009. Další změny proběhly například v nahlášení některých skutečností, které se ovšem týkaly jen malého počtu zaměstnavatelů. Pro podrobnosti je vhodné si přečíst materiály, které vydala OSSZ.

U OSVČ se snížily sazby pojistného. Důchodové pojištění na 29,2% (29,6% v roce 2008) a nemocenské na 1,4% (4,4% v roce 2008). Na druhou stranu OSVČ od té doby nemá v prvních čtrnácti kalendářních dnech nemoci nárok na výplatu nemocenské od OSSZ. Snížení platby pojistného nastalo hned při platbě za leden 2009, která měla být provedena v období od 1. do 20. února.

Nemocenské pojištění zůstalo dobrovolné, ale nově od roku 2009 musí být placeno samostatně na jiný účet než důchodové pojištění a variabilním symbolem pro tuto platbu je rodné číslo OSVČ. Termín platby nemocenského pojištění je od 1. do 20. dne měsíce následujícího.

V roce 2009 ekonomická krize sílila a v České republice musela být zavedena protikrizová opatření. Nejvýznamnější byla tato:

- odpočet DPH u osobních aut (použitelnost od 1. 4. 2009),
- zrychlené odpisy majetku (použitelnost od 1. 1. 2009),
- zkrácený leasing (použitelnost od 1. 7. 2009, konec použitelnosti 30. 6. 2010),
- zvýšení výdajových paušálů pro podnikatele (použitelnost pro rok 2009),
- zavedení nákladových paušálů pro auta (použitelnost pro rok 2009),
- mimořádná sleva na pojistném (použitelnost pro rok 2009 a 2010). (SPP Zpravodaj, © 2009)

Od 1. 4. 2009 byla schválena **možnost uplatňovat odpočet DPH i u osobních automobilů**. Tato změna byla velmi populární.

Problémy se objevili jen u starších aut, u kterých si podnikatelé chtěli DPH odečíst. Pokud toto auto koupili od původního majitele, který si v minulosti DPH nemohl odečíst, a prodej pro něj byl osvobozeným plněním, vznikla by podle zákona chyba, kdyby si kupující podnikatel DPH odečíst chtěl. To, že nevznikl nárok na odpočet, způsobila novela DPH k 1. 1. 2009, kde bylo vypuštěno ustanovení § 72 odst. 6, které uvádělo, že pokud plátce omylem zdaní osvobozené plnění, má i přesto příjemce tohoto plnění nárok na odpočet. To bylo

zrušeno v souvislosti s tím, že dnes už může plátce opravit daň na výstupu i směrem dolů, což dříve nemohl.

Obdobná situace mohla nastat i v případě prodeje těchto aut v autobazaru, pokud byla autobazarem uplatněna daň ve zvláštním režimu, kde se zdaňuje pouze přírážka a u ní není možnost odečíst DPH ze zákona. Zde bylo možné s autobazarem, aby prodej realizoval normálním způsobem a ne ve zvláštním režimu. Na druhou stranu se v tomto směru zlepšila situace při dovozu aut do ČR, kde vzniká povinnost provést dodanění i u ojetých aut a od 1. 4. se paušálně otevřela možnost tuto daň si současně odečíst. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Dále byla schválena novela zákona o daních z příjmů, která zavedla **zrychlené odpisy a zkrácení leasing u majetků zařazených v odpisové skupině 1 a 2**. Základní podmínkou je, že tyto odpisy lze použít pouze na **nový majetek**. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Došlo tím ke zkrácení doby odepisování u první odpisové skupiny na 12 měsíců a u druhé odpisové skupiny na 24 měsíců. Totéž nastalo u leasingu, jehož doba se řídí dobou odepisování majetku. Výhodou zkrácených odpisů bylo, že se vztahovaly na majetek pořízený od 1. 1. 2009, kdežto zrychlený leasing bylo možno využít až od data vyhlášení této novely, což bylo od 1. 7. 2009. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Odpisy na 12 měsíců se počítaly rovnoměrně každý měsíc stejně. Naopak odpisy na 24 měsíců se počítaly tak, že za prvních 12 měsíců se odepsalo 60% hodnoty a za další 12 měsíců zbývajících 40%. Nevýhodou ovšem mohlo být to, že odpisy nebylo možné přerušit a musely se uplatňovat stále. Možnost těchto zkrácených odpisů se ovšem nevztahovala na technické zhodnocení tohoto majetku. To muselo být zařazeno samostatně a také samostatně „postaru“ odepisováno. Takže při pořízení majetku bylo z tohoto důvodu dobré hned zvážit i pořízení případných doplňků a provedení úprav. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Tato novela měla omezenou platnost a to do 30. 6. 2010. Po tomto termínu už nebyla možnost zkrácené odpisy použít. Zkrácené odpisy nebyly povinné. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Další změnou zákona bylo **zvýšení výdajových paušálů pro podnikatele**. Toto zvýšení bylo platné už pro rok 2009 a byly tam nastaveny tato procenta:

- u živností řemeslných 80% (dosud 60%),
- u živností ostatních jakož i pro podnikání podle zvláštních předpisů 60% (dosud zde bylo buď 40%, nebo 50%).

Byla to vítaná změna, protože použití těchto paušálů malým podnikatelům výrazně zjednodušilo administrativu s účetnictvím. Bohužel u pronajímatelů ke změně nedošlo, zde stále platila sazba 30%. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Další zjednodušením administrativy bylo **zavedení nákladových paušálů při používání aut v podnikání**. Jednalo se do určité míry o náhradu za proklamované zrušení knihy jízd, která by tedy u těchto vozidel nemusela být používána, ale jak si vysvětlíme dále, má to svá úskalí. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Tyto nákladové paušály mohly být použity pro max. 3 auta. Mohly to být jak auta vedená v obchodním majetku, tak i auta soukromá. U aut v obchodním majetku namísto výdajů na PHM a parkovné mohla být uplatněna měsíčně částka 5.000 Kč. Kromě toho mohly být uplatněny i výdaje na opravy, údržbu, mytí auta a také odpisy. Jedno z těchto aut mohl podnikatel prohlásit za auto používané i pro soukromé účely a pak uplatnil paušální náklad jen 4.000 Kč a také odpisy a veškeré další náklady byl povinen zkrátit na 80% hodnoty. U soukromých aut uplatnil tento paušál ve stejné výši a v rámci cestovních náhrad pak neměl možnost uplatnit náhradu za spotřebované PHM. Uplatnil pouze sazbu základní náhrady – 3,90 Kč za ujetý km. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Tato změna se netýkala DPH, ale jen daně z příjmu. Pokud podnikatel chtěl uplatňovat DPH z PHM či parkovného, musel nadále vézt knihu jízd nebo jinou průkaznou evidenci a uskutečněných jízdách. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Jako jedno z **protikrizových opatření** bylo zavedení **mimořádné slevy na sociálním pojištění**. Tuto slevu zavedl nový §21a zákona 589/1992 Sb.

Zkráceně řečeno - zaměstnavatelé dostali zpět 3,3% z pojistného spočítaného ze mzdy vyšší než 1,15 násobek průměrné mzdy, což činilo 27.100 Kč. Maximálně takto mohli dostat zpět až 25% měsíčního pojistného. Sleva byla poskytnuta zpětně i za měsíce od počátku roku 2009 až dokonce roku 2010. Sleva měla doplňující podmínky – nebylo možné ji např. čerpat na zaměstnance, jehož pracovní poměr netrval celý měsíc, případně, jehož pracovní poměr měl trvat méně než 3 měsíce. (Macháček, 2010, s. 250-251)

Zákon nabyl účinnosti dnem 1. 8. 2009 a první slevu tedy bylo možno uplatnit za měsíc srpen 2009. Změna zákona musela být doprovázena příslušnými změnami v softwarech, které výpočet této slevy zajistily. (SPP Zpravodaj, © 2009)

Datové schránky byly postupně zřizovány tak, aby je bylo možno začít používat od 1. 11. 2009.

Od této doby se dostává korespondence od státních orgánů pouze touto elektronickou formou. Kromě snížení nákladů na odesílání pošty si stát od tohoto kroku sliboval další zajištění lepšího doručování. Už od 1. 7. 2009 došlo z pohledu státu k významnému zlepšení, protože pokud se někdo vyhýbal převzetí pošty, je mu nyní po uplynutí lhůty vhozena do schránky. Ovšem ne vždy mají subjekty nějakou poštovní schránku. Něco podobného, ale v elektronické podobě mají zajišťovat datové schránky, protože elektronická pošta se považuje za doručenu přihlášením uživatele do datové schránky a pokud se uživatel do deseti dnů od zaslání pošty nepřihlásí, pošta se považuje desátým dnem za doručenu. To může dělat problémy např. v případě dovolených. V souvislosti s tím, je užitečné to, že o umístění nové pošty do datové schránky může být podnikatel informován např. pomocí SMS nebo emailu. Pro právnické osoby je používání datové schránky povinné, pro fyzické osoby dobrovolné. (SPP Zpravodaj, © 2009)

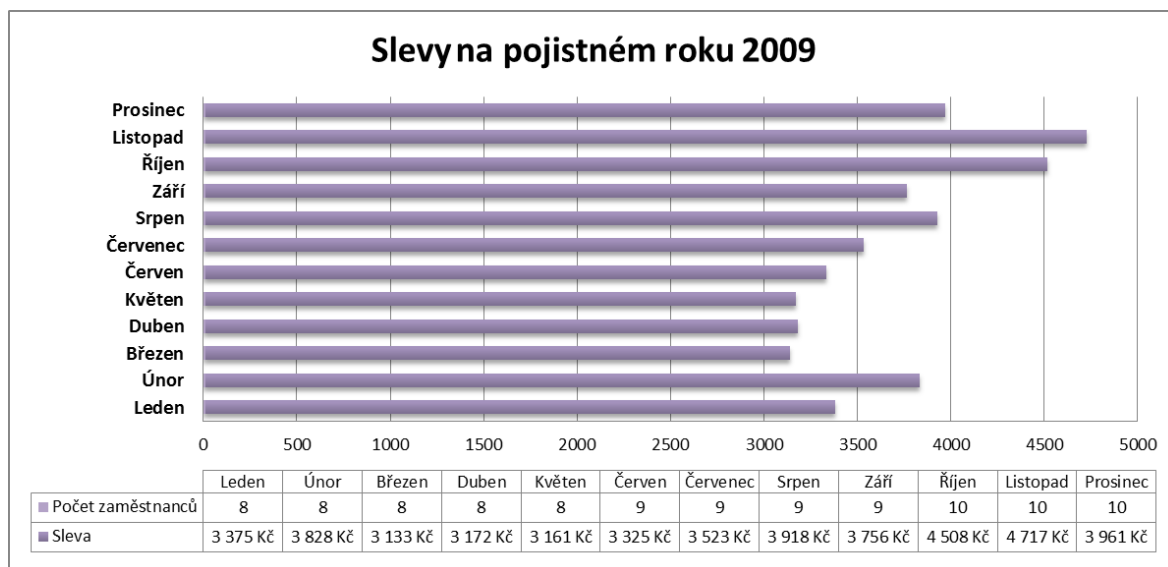
Další novinkou se stalo, že **platby na FÚ** musely být realizovány dříve než v minulosti, protože za den úhrady daně byl a je od **1. 11. 2009** považován až den přijetí peněz na účet FÚ. Pro **platby pojistného na OSSZ a zdravotní pojišťovny** to začal platit také, ale později, tedy od **1. 1. 2010**. Současně ovšem také došlo ke změně v zákoně o platebním styku č. 124/2002 Sb. a banky začaly být povinny převést peníze na účet příjemce do druhého dne. (SPP Zpravodaj, © 2009)

V praxi to znamenalo, že se zkrátila lhůta pro zpracování např. přiznání k DPH o jeden den, aby bylo možné provést platbu včas. Pokud už nebylo možno z různých důvodů zabezpečit platbu v tentýž den, nebylo nutno zoufat. Úrok z prodlení s platbou FÚ nevyměruje do výše 200 korun českých, což při úrokové sazbě v roce 2009 cca 15% odpovídá daňové povinnosti ve výši cca 470 tisíc korun českých. Případně banky nabízejí tzv. expresní platby za zvýšený poplatek, kde se zavazují zajistit připsání platby na účet příjemce v den podání příkazu. (SPP Zpravodaj, © 2009)

4.2.1 Vliv změn v roce 2009 na Apetit 92 s.r.o.

Několik z výše zmíněných změn, mělo dopad i na prodejnu Apetit 92 s.r.o. Jako první bych uvedla slevy na pojistném, které byly součástí protikrizových opatření.

V prodejně bylo zaměstnáno 8-10 zaměstnanců. Od srpna roku 2009 bylo možné uplatnit mimořádnou slevu na zaměstnance s nižšími příjmy. Do této kategorie spadali všichni zaměstnanci prodejny. Již v měsíci srpnu byla uplatněna první sleva na pojistném, spolu s mimořádnou slevou, která se uplatnila zpětně od ledna 2009. Slevy byly uplatňovány po celý rok 2009. Pro lepší přehlednost jsem slevy zpracovala do následujícího obrázku. Mimořádná sleva je zde rozdělena od ledna do července po jednotlivých měsících.

Obrázek 2. Slevy na pojistném roku 2009 (vlastní zpracování)

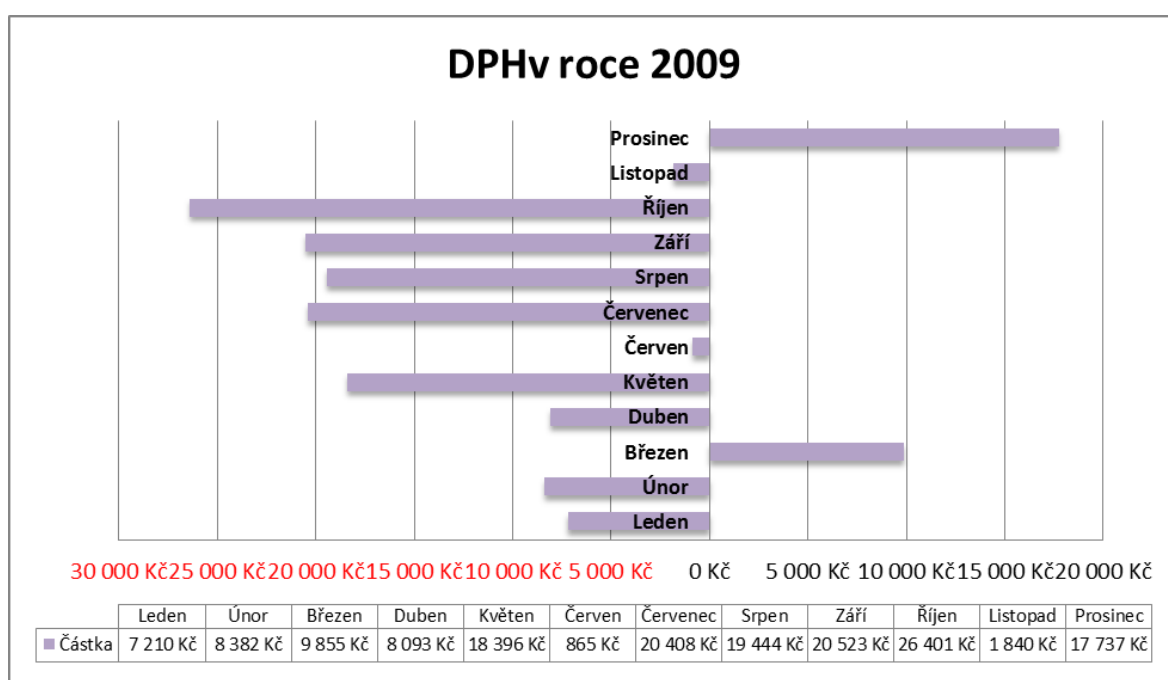
Další významnou změnou bylo zavedení paušálních výdajů na automobily používané k výkonu ekonomické činnosti. Společnost Appetit 92 s.r.o. v roce 2009 vlastnila dva osobní automobily, které využívala k podnikání. V dřívějších letech firma vedla knihu jízd, což bylo nákladnější. Od roku 2009 vedení firmy velmi uvítalo možnost odečítat si náklady za automobily paušálním způsobem. Paušál je stanoven ve výši 5 000 Kč měsíčně za automobil, který je používám jen k podnikání. Oba automobily, které v tomto roce firma vlastnila, tuhle skutečnost splňovali a paušál byl za rok 2009 ve výši 120 000 Kč.

Z ostatních krizových opatření společnost nevyužila již žádné. Nepořizovala nový majetek, na kterém by mohla uplatnit mimořádné odpisy ani zkrácený leasing.

Pro společnost začalo být od roku 2009 povinné mít datovou schránku. Po obdržení dopisu s přihlašovacími údaji a prvním přihlášením do datové schránky jednatel firmy usoudil, že nechá veškerou komunikaci s úřady a správou datové schránky v mé režii. Od té doby veškeré nakládání s datovou schránkou musím dělat osobně. Výhodu to má v tom, že nemusím

docházet na prodejnu, ale mohu ve většině případů zprávy stáhnout na svém počítači doma a jednateli je přeposlat na emailovou adresu. Tím jednateli odpadá zdlouhavé přihlašování do datové schránky. Zdlouhavé proto, že při delší neaktivitě ve schránce je nutné změnit přístupové heslo. Jelikož zprávy do datové schránky nechodí tak často, téměř při každém přihlášení je nutné heslo změnit.

Jelikož se společnost zabývá nákupem a prodejem zboží, nejvíce ji ovlivňuje daň z přidané hodnoty. Množství zboží se rok od roku moc neliší, ale vývoj odvodu DPH ano. Pro demonstraci jsem zpracovala daňová přiznání za jednotlivé roky. Zde je obrázek za rok 2009.

Obrázek 3. DPH v roce 2009 (vlastní zpracování)

. Společnost Appetit 92 s.r.o. zaplatila v tomto roce 103 970 Kč. V březnu a v prosinci měla nadměrný odpočet v celkovém součtu 27 592 Kč. Po zbytek měsíců jí vycházela daňová povinnost vždy přesahující 5000 Kč. Největší daňová povinnost vznikla v měsíci říjnu a to ve výši přesahující 24 000 Kč. V březnu byl nadměrný odpočet způsoben poklesem prodeje a také nárůstem množství nakoupeného zboží. V prosinci byl vysoký daňový odpočet způsoben vyúčtováním ročních faktur od některých obchodních partnerů, což navýšilo daň na vstupu tak, že převýšila daň na výstupu o více než 17 000 Kč.

4.3 Změny v daňové politice roku 2010

V roce 2010 prošly změnami opět tabulky týkající se cen pro výpočet cestovních náhrad, změnil se i ceny stravného pro zaměstnance. Tyto změny nebyly až tak podstatné. Největší změnou prošla daň z přidané hodnoty, které se budu věnovat později.

Od 1. ledna 2010 nabyl účinnosti nový trestní zákoník č. 40/2009 Sb., který obsahuje zcela nový **trestný čin**. A to, že nově může být dle § 254 tohoto zákona potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti ten, **kdo neuloží listinu do sbírky listin**, ač je k tomu podle zákona nebo smlouvy povinen. Ukládají se především účetní uzávěrky včetně výkazů a textových příloh a to v elektronické podobě. Podrobnosti definuje vyhláška 562/2006 Sb. (Běhounek, ©2010)

Neukládáním dokumentů do sbírky listin u obchodního rejstříku, ať z důvodu nezodpovědnosti nebo záměrné snahy o utajení výsledků společnosti, je dost běžné.

Od 1. 1. 2010 se zavedly tyto změny vycházející z novely č. 2008/8/ES Směrnice Rady 2006/112/ES.

Změna místa plnění u intrakomunitárních služeb – pokud je příjemcem plnění osoba povinná k dani (tedy plátce nebo i neplátce, ale podnikatel), je místo plnění u této služby automaticky ve státě příjemce služby. Tyto služby se označují zkratkou B2B (business to business). Je-li příjemcem plnění osoba nepovinná k dani (tedy nepodnikatel), stává se místo plnění u této služby automaticky ve státě poskytovatele služby. Tyto služby se označují zkratkou B2C (business to client). Výjimky jsou např. služby spojené s nemovitostmi, které mají vždy místo plnění podle umístění nemovitosti apod. (Běhounek, ©2010)

Více se ale kladl důraz na případy, kdy byl příjemcem služby podnikatel neplátce DPH. Tato osoba se dnem přijetí služby stala plátcem. Tento princip už byl ve směrnici EU zakotven, ale národní zákony ho dodržovaly nepříliš důsledně. (Běhounek, ©2010)

Spojené osoby – i do zákona o DPH se od roku 2010 dostává v novém §36a definice tzv. spojených (spřízněných) osob. Definice je obdobná jako definice v §23 odst. 7 zákona o daních z příjmů. Tím se pro FÚ otevřela možnost upravovat DPH na úroveň „ceny obvyklé“ např. při nákupech zboží zaměstnanci za ceny nižší než jsou ceny na trhu. (Běhounek, ©2010)

První velká změna, která nastala s platností od 1. 1. 2010, bylo zvýšení obou sazeb DPH. **Základní sazba** se zvýšila z 19 % na **20 %** a **snížená sazba** vzrostla také o 1 procento z 9 % na **10 %**. (Běhounek, ©2010)

Vracení DPH českým plátcům za nákupy v jiných zemích EU – čeští plátci, kteří častěji nakupovali služby a zboží v jiných zemích EU (např. nafta u dopravců, služby na veletrzích a výstavách) měli doposud možnost žádat v jednotlivých zemích o vrácení DPH zaplacené v těchto službách na speciálních formulářích. Žádosti se posílaly na příslušný FÚ v daném státě a musely být formálně poměrně přesně zpracovány. Toto se zásadně změnilo a od roku 2010 musí český plátce žádat o vrácení této daně v ČR na speciálním portálu provozovaném MF ČR. (Běhounek, ©2010)

Problematika nepředepsaného manka- vyplynulo z rozsudku Nejvyššího správního soudu 2 Afs 29/2005-104, kdy bylo judikováno, že nepředepsané manko na zásobách je zdanitelným plněním. Soud vyslovil názor, že u nepředepsaného manka nedošlo k použití těchto zásob pro ekonomickou činnost a plátce je povinen dříve uplatněné DPH vrátit. A FÚ zřejmě dostaly pokyn postupovat podle tohoto rozsudku a začali plošně doměřovat. Naštěstí padl další rozsudek ESD, který tuto teorii nepodporoval a dával možnost obrany proti tomuto doměření.

Odpočet DPH u oprav a údržby v případě soukromého použití osobních aut- do roku 2010 se akceptoval stav, kdy se při soukromém použití osobních aut (bez odpočtu DPH) zdanilo u zaměstnance 1% ve mzdě a zaměstnanec si uhradil náklady na PHM. Od začátku roku 2010 se ovšem s rozšířením možnosti odpočtu DPH u všech aut situace mění. A to tak, že bude nutno krátit i odpočty u servisu, výměn pneumatik a oprav (a to včetně oprav generálních nebo po havárii). (Běhounek, ©2010)

Nově stanovená povinnost plátce je podávat **souhrnné hlášení** i v případě poskytnutí služeb. Souhrnné hlášení podává až na výjimky měsíčně a podává se pouze elektronicky!

Při elektronickém podání jsou dvě možnosti:

- podání prostřednictvím Daňového portálu české daňové správy opatřené uznávaným elektronickým podpisem osoby odpovědné za jeho převod nebo
- prostřednictvím datové schránky.

V obou případech vždy ve formátu XML ve struktuře definované Ministerstvem financí. Podrobnosti k tomuto obsahuje Pokyn D – 331.

Podání prostřednictvím portálu daňové správy vyžaduje použití elektronického podpisu. Případně můžete aplikaci EPO použít pro vytvoření souhrnného hlášení a převedení do formátu XML pro datovou schránku. Aplikace EPO přímo obsahuje tuto volbu.

Podání prostřednictvím datové schránky už tak komfortní není, ale všechny právnické osoby mají datovou schránku zřízenou, takže tuto variantu mohou využít. Zde potřeba elektronického podpisu není. Zato je potřeba, aby bylo souhrnné hlášení vygenerováno softwarem ve formátu XML, lze i použít aplikaci EPO – viz výše.

Náhradní možnosti pro fyzické osoby, které nemají ani elektronický podpis, ani datovou schránku a nemohou tak využít ani jednu z výše uvedených možností, může být:

- vyplnit souhrnné hlášení na portálu EPO a i bez elektronického podpisu ho odeslat (pak je ovšem nutno se do pěti dnů dostavit na FÚ a podání ručně podepsat)
- nebo z vašeho účetního SW nebo přes EPO vygenerovat XML soubor a ten připojit k mailu, který bude poslán na podatelnu příslušného FÚ (opět bude nutno ho do pěti dnů autorizovat). (Běhounek, ©2010)

Pravidla pro vykazování služeb v souhrnném hlášení určují, že se vykazují služby, u nichž se stanoví místo plnění podle § 9 odst. 1 zákona o DPH, do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, pokud je z těchto služeb povinen přiznat a zaplatit daň jejich příjemce. V souhrnném hlášení se neuvádí služby, které jsou v tomto jiném členském státě osvobozeny od daně (např. finanční služby), ani služby, u nichž se stanoví místo plnění podle zvláštních pravidel. (Běhounek, ©2010)

Poskytnutí služeb se v souhrnném hlášení vyazuje s novým kódem plnění „3“.

Změnily se také lhůty pro podání souhrnného hlášení. Do konce roku 2009 se souhrnné hlášení podávalo za kalendářní čtvrtletí, od roku 2010 se obecná lhůta pro podávání hlášení zkrátila na kalendářní měsíc. (Běhounek, ©2010)

Nejvýznamnější aspekty souhrnného hlášení:

- Plátce, který uskutečňuje dodání zboží do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, má povinnost podávat souhrnné hlášení vždy za kaž-

dý kalendářní měsíc do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce (§ 102 odst. 4 zákona o DPH).

- Plátce, který uskutečňuje pouze poskytnutí intrakomunitárních služeb podle § 9 odst. 1 zákona o DPH, má povinnost podávat souhrnné hlášení shodně jako podává daňové přiznání, tj. do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce nebo kalendářního čtvrtletí (§ 102 odst. 5 zákona o DPH).
- Pokud plátce, který uskutečňuje z intrakomunitárních transakcí pouze poskytnutí služeb podle § 9 odst. 1 zákona o DPH a podává souhrnná hlášení čtvrtletně, uskuteční v průběhu kalendářního čtvrtletí rovněž i dodání zboží do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, je povinen začít podávat souhrnná hlášení samostatně za každý kalendářní měsíc.
- V tomto případě je plátce povinen podat souhrnná hlášení samostatně za každý kalendářní měsíc již za toto kalendářní čtvrtletí, a to od prvního měsíce tohoto čtvrtletí ve lhůtě do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém dodal zboží. Plátce je povinen podávat souhrnná hlášení měsíčně až do konce kalendářního roku, ve kterém uskutečnil dodání zboží do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě (§ 102 odst. 6 zákona o DPH). Pokud plátce neuskutečnil v některém měsíci tohoto kalendářního roku žádné plnění do jiného členského státu, souhrnné hlášení za tento měsíc nepodává. (Běhounek, ©2010)

Další novinkou tohoto roku je změna v **povinnosti k registraci - §94 odst. 11 zákona o DPH.**

Zcela novou skutečností je to, že jestliže český neplátce-podnikatel (tj. osoba povinná k dani) poskytne službu, kde je místo plnění podle § 9 odst. 1 zákona o DPH v jiném členském státě, stává se tímto dnem plátcem daně a je povinen do 15 dnů podat přihlášku k registraci. A je přitom jedno, zda tuto službu dodává jinému plátcí či neplátcí v druhém státě.

Příklad: daňový poradce-neplátce DPH poskytne poradenskou službu slovenskému kolegovi-neplátcí DPH. Dnem poskytnutí služby se daňový poradce stává plátcem DPH a rovněž tak i slovenský daňový poradce se stává plátcem DPH. (Běhounek, ©2010)

Příklad: opravář aut - neplátce DPH z Hodonína vyjede do Holíče opravit nepojízdné auto slovenskému podnikateli. Dnem poskytnutí služby se stává plátcem DPH.

Příklad: slovenský podnikatel přijede sem do ČR a zde se mu porouchá auto. Tentýž opravář mu auto opraví zde ve své dílně v Hodoníně a – stane se také plátcem DPH podle §94 odst. 11. Tady je to způsobeno tím, že tato služba má místo plnění ne tam, kde byla provedena, ale kde je sídlo resp. místo podnikání příjemce služby, což je opět SR.

Dne 1. 7. 2010 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 33/2010 Sb., které novelizuje nařízení vlády 142/1994 Sb., ve znění nařízení č. 163/2005 Sb. stanovující výši **úroků z prodlení** v soukromoprávních vztazích. Tato úprava se obvykle užívá i pro obchodně-právní vztahy.

Právní úprava dle občanského zákoníku

Výše úroků z prodlení se nyní stanovuje takto:

- ve výši reposazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení zvýšené o sedm procentních bodů.

Zásadním rozdílem je to, že nově je výše úroků neměnná po celou dobu prodlení, a to i v případě, kdy prodlení zasáhne několik kalendářních pololetí. Pokud k prodlení dojde ve druhém pololetí roku 2010, tak bude výše úroků z prodlení stejná po celou dobu prodlení, i když prodlení skončí až v roce 2011 či později. Zatímco dříve se výše úroků počítala pro každé pololetí prodlení zvlášť. (Běhounek, ©2010)

Pro prodlení vzniklé do 30. 6. 2010 se použije původní úprava.

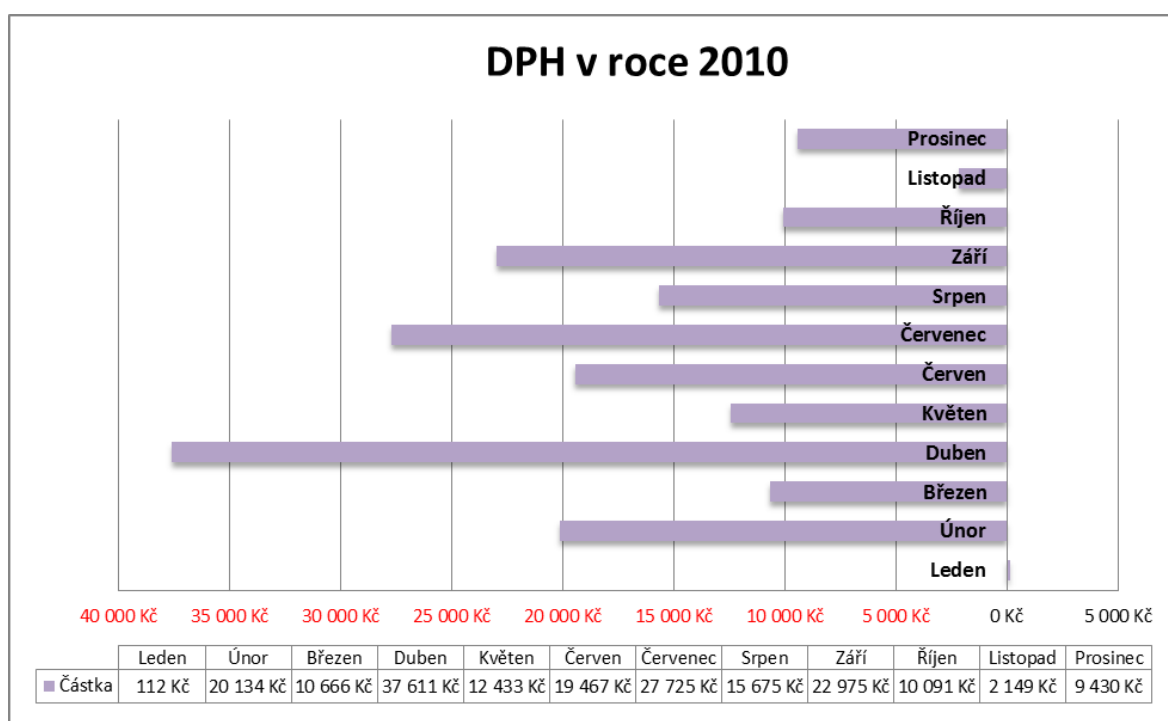
Právní úprava pro vztahy dle obchodního zákoníku

V § 369 obchodního zákoníku je stanoveno, že v obchodně-právních vztazích je výše úroků dána smluvním ujednáním, a v případě že tomu tak není, použije se úprava soukromoprávní.

V tomto roce se **snížila daň z příjmů právnických osob za 20 % na 19 %.**

4.3.1 Vliv změn v roce 2010 na Apetit 92 s.r.o.

V roce 2010 se z uvedených změn společnosti Apetit 92 s.r.o. týkala změna sazeb DPH. Jednatel firmy s touto změnou počítal již od prosince roku 2009, a u nově příchozího zboží určil cenu takovou, aby po novém roce nebyla změna sazby znatelná na ceně zboží. Zboží, které v prodejně zůstalo z předešlého roku, muselo být ručně přeceněno, což prováděli zaměstnanci v průběhu prvních dvou týdnů v měsíci lednu roku 2010. Se změnou sazeb DPH byly spojeny také aktualizace softwarů v pokladnách, skladovém počítači a serveru. Nastaly drobné potíže s aktualizacemi, ale vše se včas vyřešilo pomocí vzdálené podpory správce programu. Odvody DPH za rok 2010 demonstruje tento obrázek.

Obrázek 4. DPH v roce 2010 (vlastní zpracování)

Rok 2010 byl pro firmu s pohledu odvodů na DPH horší než rok minulý, a to nejen díky zvýšení sazeb. Jediný nadměrný odpočet byl v lednu a to jen 112 Kč. Nejvyšší daňová povinnost vznikla v dubnu z důvodu zvýšení prodeje zboží. Faktury za zboží byly tento rok zasílány postupně a ne na konci roku, jak tomu bylo v roce 2009. V roce 2010 ani nebyly prováděny žádné opravy a nebyly přijímány jiné služby, které by nějak markantně ovlivnily daňovou povinnost. Největší podíl na DPH mělo zboží ve snížené sazbě DPH, jelikož se prodejna specializuje především na prodej potravin. Zboží v základní sazbě mělo na vznik

daňové povinnosti například za měsíc duben, podíl cca 16% z celkového objemu prodaného zboží.

Další změnou, která se dotkla společnosti, bylo snížení sazby daně z příjmů PO. Daňová povinnost v tomto roce vznikla ve výši 19 600 Kč. V roce 2008 to bylo 150 000 Kč. Může za to ekonomická krize, která měla na podnik velmi špatné důsledky.

4.4 Změny v daňové politice roku 2011

V roce 2011 opět došlo ke změnám sazeb stravné a cen PHM pro výpočet náhrad. Cenný stravného se lehce zvýšily, ceny PHM taky, ale náhrada za použití soukromého vozidla se snížila na 3,70 korun českých za kilometr.

V tomto roce se také zrušila tzv. „práškačka“, neboli oznamovací povinnost za úhrady fyzickým osobám. Oznámení nemusí se podávat ani za rok 2010.

Většími změnami na začátku roku prošlo **sociální a zdravotní pojištění**.

Od 1. 1. 2011 se zvýšil minimální, ale i maximální vyměřovací základ osob samostatně výdělečně činných a také maximální vyměřovací základ zaměstnanců. Maximální vyměřovací základ v roce 2011 činil 1 781 280 Kč.

Zálohy zůstaly splatné vždy od 1. do 20. dne následujícího měsíce. Musí se ale zaplatit s předstihem, protože za den platby je považován až den, kdy platba došla na správný účet, tohle platí již od roku 2010.

Zdravotní pojištění- minimální měsíční záloha na pojistné byla po zaokrouhlení rovna částce 1 670 Kč.

Sociální pojištění- minimální měsíční záloha na pojistné byla po zaokrouhlení rovna částce 1 807 Kč.

Nemocenské pojištění- nemocenské pojištění zůstalo pro OSVČ i nadále dobrovolné. OSVČ byla vázána minimálním měsíčním vyměřovacím základem ve výši 4.000 Kč a maximálním vyměřovacím základem ve výši měsíčního vyměřovacího základu, který si sama stanovila pro zálohy na důchodové pojištění. Sazba nemocenského pojištění se zvýšila z 1,4 % na 2,3 %. Minimální povinná záloha vzrostla na 92 Kč měsíčně. (Běhounek, ©2011)

Pokud byla předešlá platba v rozmezí 56–91 Kč, podnikatel si musel za měsíc leden 2011 a následující měsíce zvýšit platbu minimálně na 92 Kč, aby nedošlo k zániku nemocenského pojištění.

Další změna se dotkla OSVČ, které vykonávaly vedlejší činnost. Jestliže se totiž k nemocenskému pojištění dobrovolně přihlásila OSVČ s vedlejší činností, začala se automaticky považovat za OSVČ s činností hlavní. A to bez ohledu na výši dosaženého příjmu.

Určité změny nastaly až od **druhého čtvrtletí roku 2011**. Nejhlavnější jsou popsány dále.

Největší změnou v druhém čtvrtletí roku 2011 byla změna obsažená v § 73 odst. 1 písm. a) zákona o dani z příjmu- **okamžik uplatnění nároku na odpočet daně**. Podle tohoto ustanovení nebude mít plátce nárok na odpočet daně, když nebude mít k dispozici příslušný daňový doklad. Od druhého čtvrtletí roku 2011 už tedy nebylo možné uplatnit odpočet v období, kdy došlo k uskutečnění zdanitelného plnění v případě, že do konce tohoto období plátce neobdržel zároveň i daňový doklad. Týkalo se to ale nejdříve až dokladů vystavovaných na přelomu dubna a května. U dokladů, kde je zdanitelné plnění březem 2011 se toto pravidlo ještě neuplatňovalo. (Běhounek, ©2011)

Výjimkou byly nároky na odpočet daně, kdy plátce daně přijal službu nebo zboží z jiného členského státu od plátce daně z jiného členského státu. V tomto případě nebylo pro uplatnění nároku na odpočet daně držení daňového dokladu podmínkou a plátce mohl nárok na odpočet prokázat jiným způsobem podle daňového řádu. (Běhounek, ©2011)

Řešením tohoto problému se stalo uvádění na přijaté doklady datum, kdy doklad přišel do firmy. K tomu je vhodné doplnit podpis odpovědné osoby. Nejjednodušeji se to dalo realizovat např. datumovým razítkem (jedná o důkazní prostředek a správce daně bude muset případně vyvracet, že tomu takto nebylo). (Běhounek, ©2011)

Nárok na odpočet daně nebylo možné nově uplatnit také v případě, kdy přijatý daňový doklad neobsahoval DIČ nebo údaje rozhodné pro výpočet daně. V případě, že tyto náležitosti doklad neměl, nebyl považován za daňový doklad a nešlo z něj uplatnit nárok na odpočet daně. Ostatní náležitosti bylo možné prokázat jiným způsobem. Je tomu tak dodnes. (Běhounek, ©2011)

U dokladů vystavených po 1. 4. 2011 měl plátce **nárok na odpočet daně maximálně ve výši, kterou dodavatel uplatnil v souladu se zákonem.** V praxi se občas stávalo, že v

případě stavebních prací plátcí v řetězci uplatňovali základní sazbu DPH a až konečný dodavatel uplatnil sazbu sníženou, pokud se jednalo skutečně o byt, rodinný dům apod. Tuto skutečnost také jako generální dodavatel nejlépe věděl. Od 1. 4. 2011 to bohužel nebylo možné, kterýkoliv odběratel v řetězci měl nárok na odpočet pouze snížené sazby daně. Na druhou stranu, pokud doklad obsahoval nesprávně nižší sazbu daně místo základní sazby, nárok na odpočet daně byl pouze ve výši uvedené na dokladu. (Běhounek, ©2011)

Tzv. tuzemský reverse charge mechanismus byl od 1.4. Týká se vztahů v tuzemsku a do jiných států EU. Nicméně u přijatých faktur z jiných států EU to může být jinak. Např. u přijaté faktury, kde je skonto za včasnou platbu nám dodavatel z EU nejspíš žádný opravný daňový doklad nevystaví. Naše zákonná úprava pro něj není podstatná, proto si tuto úpravu základu daně budeme muset provést sami. 2011 zaveden pouze pro dodání odpadu a šrotu a pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Od 1. 1. 2012 by měl být rozšířen i na stavební práce. (Běhounek, ©2011)

Při použití tohoto režimu fakturuje poskytovatel svá plnění bez daně. Příjemce přiznává daňovou povinnost na výstupu a zároveň uplatní nárok na odpočet, pokud splňuje podmínky pro jeho uplatnění. (Běhounek, ©2011)

Aby bylo možno tento režim také sledovat a kontrolovat, tak je jak dodavatel, tak odběratel v této souvislosti uložena povinnost vést novou evidenci, ve které budou muset uvádět DIČ obchodního partnera, datum uskutečnění zdanitelného plnění, základ daně a rozsah a předmět plnění. Výpis z předmětné evidence je plátce daně povinen podat ve lhůtě pro podání daňového přiznání a ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně. Generální finanční ředitelství vydalo ve Finančním zpravodaji č. 2/2011 k tomuto ustanovení pokyn GFŘ-D-4, kterým se stanovuje formát a struktura výpisu z evidence pro daňové účely.

V tomto roce se zavedla **možnost vracení DPH za dlužníky v insolvenční**. To byla pozitivní změna, ale měla svoje podmínky. Muselo se jednat:

- pohledávky vzniklé v posledních 3 letech, ale nejpozději 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku,
- pohledávky musí být řádně přihlášeny v insolvenčním řízení,
- dlužník je v insolvenčním řízení a soud už rozhodnul o způsobu řešení jeho úpadku,
- dlužník a věřitel nesmí patřit mezi osoby „spojené“,

- dlužník musí být stále plátcem DPH. (STROMWARE, ©2011)

K uplatnění tohoto práva bylo nutno vystavit opravný daňový doklad, kterým se snížil původní odvod DPH. Tento doklad se musel doručit dlužníkovi a v období, kdy mu byl doručen, bylo také možno opravit odvod DPH. Tohle bylo možno uplatnit jen maximálně 3 roky zpětně. (STROMWARE, ©2011)

Další novinkou roku 2011 byl vznik **ručení za neodvedenou DPH dodavatelem**, které platí jen pro tuzemské plnění. Není třeba mít obavy, že den po splatnosti daně firmu navštíví její správce daně nebo od něj dostane ručitelskou výzvu k zaplacení DPH za svého dodavatele, a to s bezodkladnou povinností. Jednak to nebude její správce daně, kdo se na firmu bude obracet, ale dodavatelův správce daně. Finančního úřadu má povinnost dokázat, že ručitelská firma v okamžiku uskutečnění plnění věděla, měla nebo mohla vědět že:

- daň uvedená na daňovém dokladu nebude úmyslně zaplácena,
- dodavatel se úmyslně dostal nebo dostane do postavení, kdy nemůže daň zaplatit, nebo
- dojde ke zkrácení daně nebo vylákání daňové výhody. Je možné se proti němu bránit například odvedením daně daňovému správci dodavatele.

Bránit se tomu lze například odvedením daně přímo správci daně dodavatele. (STROMWARE, ©2011)

MF ČR a Generálního finančního ředitelství se po projednání sjednotily na názoru, že **bonusy a skonta budou ovlivňovat základ daně**.

Z dohody vyplynulo, že nadále budou důvodem pro opravu základu daně i tyto případy:

- skonta za platbu do určitého termínu,
- obrátové bonusy za splnění odběru za určité období, ať už jsou určeny procentem z obrátu nebo pevně sjednanou částkou.

Výsledkem bylo, že prakticky asi nebude existovat případ, který by nepodléhal opravě základu daně. Oprava základu daně se provedla opravným daňovým dokladem, což je společný název pro dřívější dobropis nebo vrubopis.

Od 1. 4. 2011 došlo k celkem nepatrné změně v §52 zákona o DPH. Tento § pojednává o **osvobození poštovních služeb od DPH**. Byla tam doplněna část věty, že osvobození se

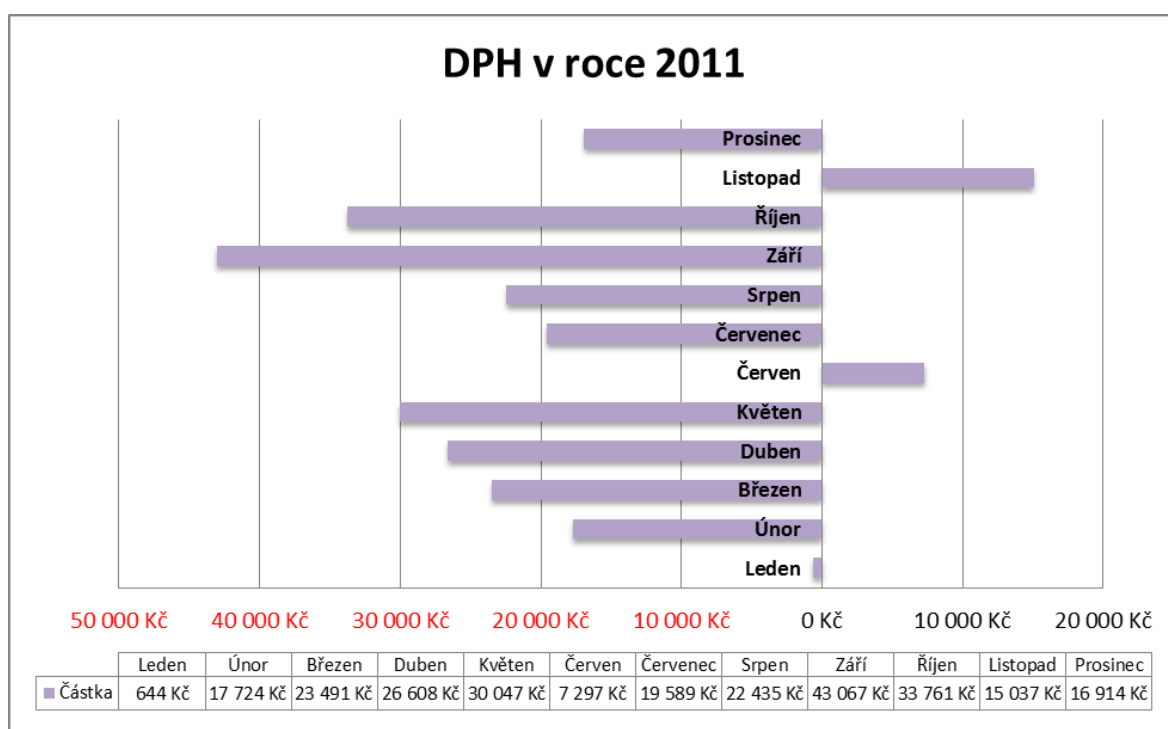
vztahuje pouze na služby, které jsou provozovány držitelem poštovní licence v rámci této licence. (STROMWARE, ©2011)

4.4.1 Vliv změn v roce 2011 na Apetit 92 s.r.o.

Změna, která nějakým způsobem ovlivnila chod firmy, se týkala bonusů a skont. Apetit 92 s.r.o. vystavil fakturu s DUZP 20. 3. 2011 a splatností 2 měsíce (tj. 20. 5. 2011), ale odběratel měl nárok na skonto 3%, pokud ji zaplatí do dvaceti dnů. Odběratel zaplatil až v dubnu (ve lhůtě 20 dnů) a Apetit 92 s.r.o. postupoval už podle nového zákona a opravný daňový doklad musel vystavit.

Totéž platilo i pro obrátový bonus za 1. čtvrtletí 2011 od vedlejšího dodavatele drogistického zboží, se kterým má Apetit 92 s.r.o. sjednanou možnost obrátového bonusu. Tuto možnost společnosti dodavatel nabídl, aby ji motivoval k odběru zboží, je to oboustranně výhodná dohoda. Zde se v podmínky pro uplatnění obrátového bonusu také zjistily až začátkem druhého čtvrtletí a už se tedy musel vystavit opravný daňový doklad.

Pro přehled o vývoji daňové povinnosti DPH jsem zpracovala daňová přiznání za celý rok 2011. Výsledky zpracování demonstruje následující obrázek.

Obrázek 5. DPH v roce 2011 (vlastní zpracování)

Rok 2011 stál firmu na odvodech DPH více, než rok minulý a to o více než 23 000 Kč. I když v tomto roce byly dva případy, kdy firma vytvořila nadměrný odpočet DPH, celková daňová povinnost za rok 2011 činila více než 210 000 Kč. Nadměrný odpočet byl v hodnotě větší než 22 000 Kč. Tento nadměrný odpočet vznikl v červnu a v listopadu roku 2011. Jedním z důvodů vzniku nadměrného odpočtu v červenci, byla nutná oprava chladících zařízení, které se porouchaly vlivem opotřebení a vysokých teplot. Tyto opravy byly během července provedeny na všech chladících zařízeních. V listopadu společnost nakoupila zásobu zboží na prosinec a díky tomu opět vznikl nadměrný odpočet DPH. V prosinci toto zboží prodala a tím jí vznikla daňová povinnost. Nakoupit větší množství zboží v listopadu se rozhodla společnost z důvodu blížící se inventury a zavedení nové strategie, založené na vyprodání skladů před inventurou. Tímto se dosáhlo zefektivnění inventury a zkrátila se doba jejího trvání na polovinu.

4.5 Změny v daňové politice roku 2012

V tomto roce se opět lehce zvýšili ceny stravného i ceny PHM pro výpočet náhrad za použití soukromého automobilu, pokud se neprokazují konkrétním dokladem o nákupu PHM. Sazba 3,70 Korun českých za kilometr zůstala nezměněna. U stravného ve spojení se zahraničím došlo ke změnám jen u KLR, Tuniska a Irska cca o 5 euro.

Další změny proběhly opět ve **zdravotním a sociálním pojištění**.

Zdravotní pojištění- maximální vyměřovací základ činil 1.809.864 Kč (72násobek průměrné mzdy). Minimální měsíční záloha na pojistné byla rovna částce 1.697 Kč. Nové zálohy se platily již za leden. Splatnost zůstala od prvního do osmého dne následujícího měsíce. (Běhounek, ©2012)

Sociální pojištění- maximální vyměřovací základ činil 1.206.576 Kč (48násobek průměrné mzdy). Minimální měsíční záloha na pojistné byla rovna částce 1.836 Kč. Zálohu na pojistném je nutné odvést do 20. dne následujícího měsíce.

Od 1. 1. 2012 si mohla OSVČ zálohu na pojistné na důchodové pojištění, kterou uhradila v období splatnosti, ve stejném období dodatečně zvýšit (všechny zálohy na pojistné na důchodové pojištění, které byly na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení připsány do 20. dne následujícího kalendářního měsíce, byly považovány za zálohu na kalendářní měsíc předchozí). (Běhounek, ©2012)

Nemocenské pojištění- minimální dobrovolné nemocenské pojištění se pro rok 2012 zvýšilo na 115 Kč.

Od 1. 1. 2012 byl zaváděn specifický režim **přenesení daňové povinnosti při poskytnutí stavebních a montážních prací - tzv. tuzemský revers charge**. Na rozdíl od běžného mechanismu uplatňování DPH, kdy povinnost přiznat a zaplatit daň na výstupu za skutečně zdanitelné plnění má poskytovatel plnění, v režimu přenesení daňové povinnosti je povinnost přiznat a zaplatit daň na výstupu přenesena na příjemce plnění. Do roku 2012 se tento režim vztahoval na dodání odpadů, obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a dodání zlata. Od roku 2012 se vztahuje i na stavební a montážní práce. (Běhounek, ©2012)

V rámci tohoto režimu má tedy povinnost přiznat a zaplatit daň plátce, kterému byly stavební a montážní práce poskytnuty. Plátce, který zdanitelné plnění uskutečnil, vystaví daňový doklad, kde neuvede výši DPH. Namísto toho uvede sdělení, že výši daně je povinen doplnit a přiznat plátce, pro kterého bylo plnění uskutečněno. Plátce, který je příjemce plnění je tím pádem zodpovědný za výpočet daně, ale i za aplikaci správné sazby daně. Oba plátcí uvedou tato plnění do speciální evidence, která se podává společně s daňovým přiznáním, obě evidence se pak vzájemně porovnají a zjišťují nesrovnalosti. (Běhounek, ©2012)

Povinnost provést přenesení daňové povinnosti se vztahuje na činnosti, které jsou zařazeny v číselníku klasifikace produkce CZ-CPA pod kódy:

- CZ-CPA 41 – budovy a jejich výstavbu,
- CZ-CPA 42 - inženýrské stavby a jejich výstavba,
- CZ-CPA 43 - specializované stavební práce.

Povinnost přenesení daňové povinnosti se aplikuje jen v případech, kdy jsou splněny současně 2 podmínky:

- Příjemce plnění je plátce DPH a v rámci tohoto plnění se chová jako osoba povinná k dani,
- Plnění je určeno pro ekonomickou činnost příjemce plnění.

Problémy se splněním těchto dvou podmínek mohou nastávat nejčastěji u fyzických osob a u obcí. (Běhounek, ©2012)

Od 1. 1. 2012 nabývá účinnosti novela zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, kterou se **zpevněné plochy pozemků užívané k podnikatelské činnosti nebo v souvislosti s ní stávají předmětem daně z pozemků se speciální sazbou daně** v rozpětí 1 až 5 Kč/m².

Pro tento účel byla zavedena speciální definice zpevněných ploch, která říká, že se jedná o pozemek, který:

- je v katastru nemovitostí evidován ve druzích pozemků zastavěná plocha a nádvoří a ostatní plocha,
- jehož povrch je zpevněn stavbou podle stavebního zákona bez svislé nosné konstrukce
- a je používán k podnikání. (Běhounek, ©2012)

Sazba daně u těchto ploch bude podle druhu použití:

- pro zemědělskou výrobu, lesní a vodní hospodářství bude sazba 1 Kč za m²,
- pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní podnikatelskou činnost 5 Kč za m².

Změna ve zdanění těchto druhů ploch ovšem neproběhla automaticky, do konce ledna 2012 bylo nutno podat nová přiznání, i když se jinak nic nezměnilo. Pro zjištění, zda se jedná o zpevněnou plochu, je nutno řádně prostudovat legislativu zaměřující se na tuto problematiku. (Běhounek, ©2012)

Významnými změnami v roce 2012 prošel také zákoník práce, ve stručném přehledu to byly změny:

- Zkušební doba u vedoucích zaměstnanců může být až 6 měsíců.
- Doba trvání pracovního poměru na dobu určitou mezi týmiž smluvními stranami nesmí přesáhnout 3 roky a ode dne vzniku prvního pracovního poměru na dobu určitou může být opakována nejvýše dvakrát. To znamená, že maximální doba opakování trvání pracovního poměru na dobu určitou může dosáhnout až 9 let.

- Nárok na odstupné při výpovědi z organizačních důvodů se bude měnit podle doby trvání pracovního poměru. Zaměstnanec, který okamžitě zrušil pracovní poměr, přísluší od zaměstnavatele náhrada mzdy a již ne odstupné.
- Dle § 114 jde i u řadových zaměstnanců sjednat mzdu s přihlédnutím k případné práci přesčas, jako tomu bylo dosud pouze u vedoucích zaměstnanců.
- U příplatku za práci v noci a za práci o víkendu je nyní možné sjednat jinou minimální výši a způsob určení příplatku.
- Pracovní směna nově nesmí přesáhnout 12 hodin. Kratší pracovní doba než je stanovených 40 hodin týdně může být sjednána pouze mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.
- Nově lze dát zaměstnanci výpověď i při hrubém porušení podmínek stanoveného režimu v pracovní neschopnosti (např. že ho opakovaně nenajde doma).
- Do zákoníku práce se vrátila možnost dočasného přidělení zaměstnance k jinému zaměstnavateli.
- Dohoda o provedení práce- až 300 hodin ročně, nad 10 000 Kč povinnost odvézt sociální a zdravotní pojištění (každý měsíc se posuzuje zvlášť).
- Změna § 218 o čerpání dovolené (např. není-li čerpání dovolené zaměstnavatelem určeno nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku, má právo určit čerpání dovolené rovněž zaměstnanec). (Běhounek, ©2012)

Dalšími podstatnými změnami v oblasti daní byly následující změny:

- **sleva na poplatníka** se zvýšila oproti roku 2011 na původní úroveň, tedy na 2.070 Kč, celkem 24 840 Kč ročně,
- **daňové zvýhodnění na vyživované dítě** se zvýšilo o 150 Kč měsíčně (tedy na 1.117 Kč), celkem činilo 13 404 Kč ročně. Maximální výše daňového bonusu se zvyšovala měsíčně o 675 Kč, celkem na 60 300 Kč ročně,
- **snížená sazba DPH** se zvýšila z 10 % na **14 %**.

Od 30. 6. 2012 začala platit novela č. 169/2012 Sb., kterou se změnil zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Cílem změny živnostenského zákona bylo snížení administrativní zátěže podnikatelů. (Běhounek, ©2012)

Konkrétní změny se potom dotýkaly např. zrušení povinnosti podnikatele označit svoji provozovnu identifikačním číslem (viz § 17 odst. 4 až 7 živnostenského zákona). Podnikatel je zůstal nadále povinen zajistit pouze to, aby provozovna byla pro provozování živnosti způsobilá, nemusí ji ale zvenku označovat jejím identifikačním číslem.

Pokud se bydliště podnikatele změnilo a podnikatel oznámil živnostenskému úřadu, že při změně bydliště požaduje změnit místo podnikání na stejnou adresu, jako je adresa bydliště, není povinen při změně bydliště změnu místa podnikání živnostenskému úřadu oznamovat (§ 47 odst. 4 živnostenského zákona).

Již podle dřívější právní úpravy mohli podnikatelé s živnostenským oprávněním prostřednictvím svého živnostenského úřadu učinit podání rovněž vůči dalším orgánům státní správy a institucím, jako jsou například finanční úřady, správa sociálního zabezpečení, úřady práce i zdravotní pojišťovny, a to prostřednictvím obecního živnostenského úřadu coby Centrálního registračního místa. Začalo být možno tímto způsobem těmto institucím oznámit i změny. Novela (viz nové znění § 45a živnostenského zákona) však ruší omezení, podle něhož bylo možné oznamovat změny ostatním orgánům prostřednictvím živnostenského úřadu jen tehdy, kdy se oznamovala změna zároveň i živnostenskému úřadu. (Běhounek, ©2012)

Novela živnostenského zákona se zabývala také změnami v pokračování v živnosti při úmrtí podnikatele. Smyslem plánované změny v tomto ohledu bylo zejména zajištění plynulého chodu podniku při úmrtí podnikatele. Nově se tak začal vypočítávat okruh subjektů oprávněných k pokračování v živnosti až do skončení dědického řízení. (Běhounek, ©2012)

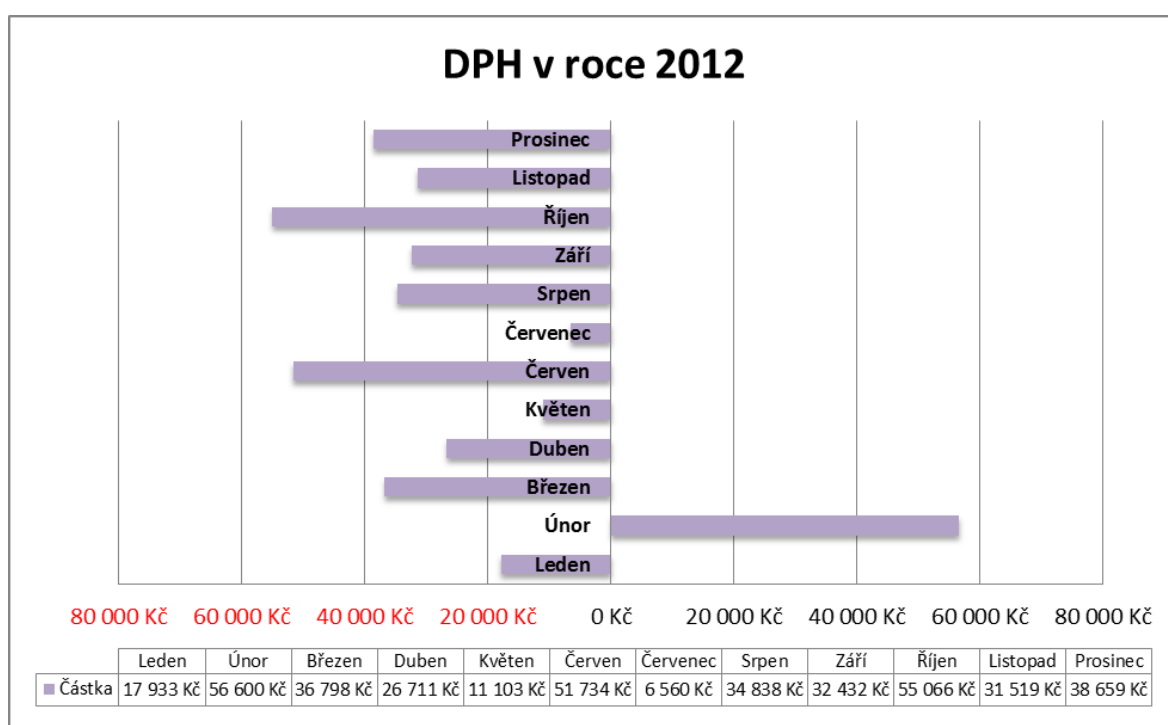
4.5.1 Vliv změn v roce 2012 na Appetit 92 s.r.o.

Společnost ovlivnili již změny týkající se slev na dani a daňového zvýhodnění. Týkalo se to změn při výpočtu mezd a odvodu daní za zaměstnance. Byly potřeba aktualizace softwaru, aby docházelo ke správnému výpočtu mezd a daňové povinnosti zaměstnanců.

Společnost Appetit 92 s.r.o. nevlastní žádné zpevněné plochy, tudíž se jí netýkají změny v dani z nemovitosti.

Poprvé v roce 2012 společnost využila datovou schránku k odeslání dokumentu. Dokumentem se týkal přenesené daňové povinnosti. Prodejna Appetit 92 s.r.o. si nechávala nainstalo-

vat zabezpečovací zařízení od firmy Artprofi CZ s.r.o. v březnu roku 2012 (DPH na faktuře nebylo uvedeno). Jelikož se jednalo o stavební a montážní práce, vznikla společnosti Apetit 92 s.r.o. povinnost odeslat dokument k přenesení daňové povinnosti na finanční úřad v elektronické podobě přes datovou schránku. Nárokování daně se v daňovém přiznání za měsíc březen objevilo na řádcích 10 (režim přenesené daňové povinnosti-odběratel zboží nebo příjemce služeb) a 43 (Nárok na odpočet- ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3-13). Výsledná daňová povinnost u tohoto úkonu vyplynula ve výši 0. Potřebný dokument byl vygenerován softwarem v požadovaném formátu a odeslán na finanční úřad v Hodoníně. Celkový vývoj odvodů DPH za rok 2012 je uveden v následujícím obrázku.

Obrázek 6. DPH v roce 2012 (vlastní zpracování)

V roce 2012 činila celková daňová povinnost opět více než v letech minulých. Oproti roku 2011 to bylo cca o více než 74 000 Kč. Jediný nadměrný odpočet vznikl v únoru. Byl opět způsoben nadměrným nákupem zboží, jímž bylo nutno naplnit sklady po předešlé inventuře a také koupí nového firemního automobilu v hotovosti. I když nadměrný odpočet byl poměrně vysoký, celková daňová povinnost za rok 2012 činila více než 280 000 Kč.

4.6 Změny v daňové politice roku 2013

Rok 2013 byl plný změn, a to nejen tím, že byl volen nový prezident ČR, ale také tím, že prošel mnoha změnami zákon o DPH a změny se nevyhnuly ani otázce ohledně správy daní.

Průměrné ceny pohonných hmot, podle nichž budou zaměstnanci (i podnikatelé) v roce 2013 vypočítávat svou náhradu za spotřebované PHM, pokud neprokazují cenu nákupním dokladem, se opět zvýšili, díky neustálému růstu cen PHM na čerpacích stanicích.

Sazby cestovních náhrad, stravné a ceny pohonných hmot se v letošním roce řídí vyhláškou **č. 472/2012 Sb. ze dne 19. prosince 2012, o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad.** (Běhounek, ©2013)

Náhrada za použití soukromého automobilu ke služební cestě se oproti minulému roku změnila, a to o 0,10 Kč směrem dolů, nově tedy činí 3,60 Kč/km.

Změnami prošlo opět zdravotní a sociální pojištění.

Zdravotní pojištění- maximální vyměřovací základ není pro rok 2013 stanoven. Minimální měsíční záloha na pojistné je rovna částce 1.748 Kč.

Nové zálohy se platí již za leden. Splatnost zůstává od prvního do osmého dne následujícího měsíce.

Sociální pojištění- maximální vyměřovací základ bude činit 1.242.432 Kč (103.536 Kč měsíčně). Minimální měsíční záloha na pojistné je rovna částce 1.890 Kč Zálohu na pojistném je nutné odvést do 20. dne následujícího měsíce.

Nemocenské pojištění- minimální dobrovolné nemocenské pojištění pro rok 2013 činí stále 115 Kč.

Dnem 1. 1. 2013 nabyl účinnosti zákon č. 456/2011 Sb. Zákon o finanční správě České republiky. Tímto zákonem došlo k rozsáhlé **reorganizaci české daňové správy**. Dřívější soustava územních finančních orgánů byla nahrazena orgány Finanční správy, které tvoří Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství, 14 finančních úřadů a Specializovaný finanční úřad. (Běhounek, ©2013)

14 finančních úřadů bylo nově vybaveno krajskou územní působností, v názvu FÚ se objevil název kraje. Nedílnou součástí finančního úřadu jsou jeho územní pracoviště, která jsou zřízena na všech místech, kde mají v letošním roce sídlo „zanikající“ finanční úřady.

V souvislosti s výše uvedenou změnou došlo také ke změně v placení daní. Nově je **pověřeno výběrem daní pouze 14 nově vzniklých finančních úřadů a Specializovaný finanční úřadů**. (Běhounek, ©2013)

Změna proběhla také v oblasti daně z nemovitosti. **Noví majitelé nemovitostí mají povinnost pouze jedno daňové přiznání za všechny své nemovitosti, které se nacházejí na území jednoho kraje**. Také úhrada daně se provádí za všechny nemovitosti v kraji jednou platbou.

Pokud nedošlo oproti zdaňovacímu období 2012 ke změně okolností rozhodných pro vyměření daně, nebyl nutný žádný úkon v lednu 2013 ze strany poplatníků.

Velkými změnami prošlo DPH.

Novela zákona o DPH v rámci boje proti daňovým únikům zavedla **povinnost plátců sdělit správci daně jako povinný registrační údaj čísla všech svých účtů, pokud jsou používány pro ekonomickou činnost**. Zároveň měl plátců možnost určit, které z těchto účtů budou zveřejněny na internetu. Toto bylo nutné sdělit správci daně do 28. února 2013. Správce daně začal účty zveřejňovat od 1. 4. 2013 v databázi „Registr plátců DPH“.

Od téhož dne začalo platit také ručení příjemce plnění v případě, že provede úhradu za poskytnuté plnění na jiný než zveřejněný účet dodavatele. (Běhounek, ©2013)

Stávající plátců DPH jsou povinni toto sdělit prostřednictvím formuláře „Oznámení o změně registračních údajů/Žádost o zrušení registrace“. Plátců, kteří jsou registrováni až po 1. 1. 2013 toto sdělují prostřednictvím formuláře „Přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty“. Oba formuláře jsou volně přístupné na internetu.

Došlo ke změnám v oblasti **pořízení zboží z členského státu**. Přestalo platit, že datum doplnění údajů na daňovém dokladu je považováno za datum vystavení daňového dokladu. Za datum vystavení daňového dokladu je nově považováno skutečné datum vystavení daňového dokladu uvedené vystavitelem na tomto daňovém dokladu. DPH se tedy nově přiznává k datu vystavení dokladu. (Běhounek, ©2013)

Podle dřívější úpravy nemusely osoby, které nevedou účetnictví, přiznávat daň ze záloh přijatých přede dnem uskutečnění zdanitelného plnění. Daň přiznaly až k datu uskutečnění zdanitelného plnění. Novela toto ustanovení vypustila, a nyní mají již **povinnost přiznat daň ze záloh všichni**.

Nastali také novinky v oblasti DPH. Má-li DPH přiznat osoba, pro kterou je plnění uskutečněno, je nutno uvést na daňovém dokladu text: „**Daň odvede zákazník**“. Zjednodušený daňový doklad lze vystavit při jakémkoliv způsobu úplaty, tedy i bezhotovostním. Celková částka do 10.000 Kč zůstává. Sazby daně se od 1. 1. 2013 zvýšily, a to na **15 % u snížené sazby a 21 % u základní sazby**.

Od roku 2013 se osoba, která **překročí stanovený obrat**, musí stát **plátcem od prvního dne druhého měsíce** následujícího po měsíci, ve kterém překročila stanovený obrat. Dříve tomu bylo od prvního dne třetího měsíce. (Běhounek, ©2013)

Změny se týkaly také zdaňovacího období. Nově mají noví poplatníci nejprve měsíční zdaňovací období. Změnu zdaň. období na čtvrtletí budou moci provést až po určité době a za splnění určitých podmínek. Dosavadní plátcí nemusí automaticky přecházet na měsíční zdaňovací období. Povinné měsíční zdaňovací období se týká i tzv. nespolehlivých plátců (viz dále).

Nově byl zaveden **instit ut nespolehlivého plátce**. Jde o „Black list“, tedy seznam, plátců, kteří závažným způsobem poruší své povinnosti vůči finančnímu úřadu. O tom, zda dotýká se podnikatel či firma získá status nespolehlivého plátce, rozhodne správce daně. Seznam nespolehlivých plátců je veřejně dostupný na internetu. (Běhounek, ©2013)

Pokud někdo přijme zdanitelné plnění od nespolehlivého plátce, bude automaticky ručit za nezaplacenou daň z tohoto plnění!

V tomto roce se zavedl nový pojem **identifikovaná osoba**. Jedna pozitivní změna se ale týká pouze podnikatelů, kteří zatím nejsou plátcí DPH. Nově se totiž nemusí registrovat jako plátcí DPH, pokud poskytnou službu do zahraničí, ale stanou se jen tzv. identifikovanou osobou. Tyto osoby mají oproti plnohodnotným plátcům pouze určité (omezené) povinnosti. (Běhounek, ©2013)

V roce 2013 nastaly i **další změny**. Převod staveb bytů a nebytových prostor je osvobozen od daně až po uplynutí 5 let (místo 3) od vydání prvního kolaudačního souhlasu nebo od

data, kdy bylo započato první užívání stavby. Plátce se může rozhodnout, že i po uplynutí této lhůty uplatní daň. (Běhounek, ©2013)

Novela obsahuje i novinky v oblasti daňových dokladů. Stanovuje se např. nový koncept prokazování věrohodnosti původu, neporušenosti obsahu a čitelnosti daňové dokladu.

Docela velkými změnami prošla také **daň z příjmů**, ve které bylo zavedeno **solidární zvýšení daně**. Zákon nezavádí klasické progresivní zdanění, ale jen zvýšení daně z příjmů fyzických osob (u některých druhů příjmů) o 7 % z rozdílu mezi:

- součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 a dílčího základu daně podle § 7 v příslušném zdaňovacím období,
- 48násobkem průměrné mzdy (odpovídá stropu vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení; tedy 1.242.432 Kč).

Solidární zvýšení daně se týká jen příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků a z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti.

Solidární daň se týká i zálohy na daň ze závislé činnosti a zkomplikuje tedy její zdanění. Záloha na daň ze závislé činnosti se totiž zvyšuje o 7 % z rozdílu mezi:

- příjmy zahrnovanými do základu pro výpočet zálohy,
- 4násobkem průměrné mzdy pro účely pojistného na sociální zabezpečení (103.536 Kč). (Běhounek, ©2013)

Zaměstnanec s ročními příjmy ze závislé činnosti nad strop pro pojistné na sociální zabezpečení je povinen podat daňové přiznání. Stejně tak i zaměstnanec, u kterého dojde k solidárnímu zvýšení daně u zálohy (byť jen jeden měsíc), musí podat daňové přiznání.

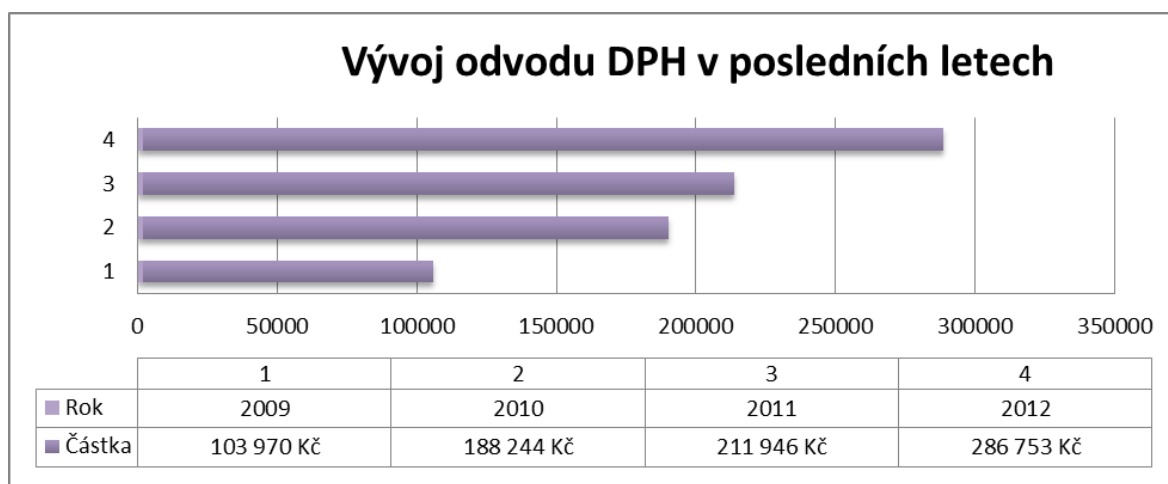
Změnila se také možnost uplatnit **slevu na poplatníka**. Slevu na poplatníka není možné uplatnit u poplatníka, který k 1. lednu zdaňovacího období pobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu. Omezení se tedy netýká pouze pracujících důchodců, ale všech důchodců zraňujících své příjmy.

Další změna nastala ve **Výdajích procentem z příjmů**. Je omezeno uplatnění výdajů ve výši 40 resp. 30 % příjmů částkou 800 resp. 600 tis. Kč. Osoby uplatňující výdaje procentem z příjmů nebudou moci uplatnit daňové zvýhodnění na dítě a slevu na manželku/manžela bez vlastních příjmů. (Běhounek, ©2013)

4.6.1 Vliv změn v roce 2013 na Appetit 92 s.r.o.

V roce 2013 byla nejrazantnější změna v oblasti DPH. V softwaru skladového hospodářství a v účetním softwaru bylo nutno přenastavit sazby DPH. Přeceňování zboží probíhalo postupně s novými dodávkami a u některého zboží i před začátkem roku, záleželo na domluvě s obchodními partnery. Společnost Appetit 92 s.r.o. vlastní jen jeden bankovní účet, který dle nového zákona zveřejnila, jak bylo potřeba.

Díky zvýšení sazeb DPH se také zvyšují částky na daňovém přiznání k DPH. Za leden bylo DPH ve výši 25 991 Kč. V únoru to bylo 34 937 Kč a za měsíc březen 41 219 Kč. Vzhledem k tomu, že základy daně v daňovém přiznání z roku 2013 a 2012 jsou v obdobné výši, je rozdíl v daňové povinnosti znatelný. Následující obrázek demonstruje vzrůstající daňovou povinnost díky vzrůstajícím sazbám DPH.

Obrázek 7 Vývoj odvodu DPH v letech 2009-2012 (vlastní zpracování)

Z grafu je patrné, že odvody na DPH mají vzrůstající charakter. I když v každém roce byl aspoň 1 měsíc, kdy vznikl nadměrný odpočet DPH, roční suma daně na výstupu byla vždy vyšší než daně na vstupu. Jelikož se jedná o maloobchodní prodejnu smíšeného zboží, měli na výsledných daňových povinnostech podíl obě sazby daně, jak základní tak snížená. Snížená sazba daně ale tvořila většinu.

5 CHYSTANÉ ZMĚNY A DOPORUČENÍ

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnotit situaci v oblasti daňové politiky se zaměřením na období od roku 2009 do roku 2013. Zjistila jsem, že změny, které proběhly v těchto letech, nijak významně neovlivnily chod firmy Apeti 92 s.r.o. Tyto změny nejvíce zasahovaly do podnikání fyzických osob. Některé změny, podnikajícím FO ulehčily administrativní práci, jiné na druhou stranu vyžadovaly náklady navíc. Další výraznější změny mají nastat až v povolebním roce 2015. U některých změn jejich aplikace nastane již v roce 2014. Zřejmě z důvodu, aby docházelo ke změnám postupně, což je pro většinu veřejnosti přijatelnější. Ze změn zde uvedených, se platnosti od roku 2014 dočkal jen zlomek.

Největší změny podle ministra financí pana Kalouska, budou v oblasti právní, ale i daňové. *„Cílem změn je sladit daňové právo s rekodifikací soukromého práva, především novým občanským zákoníkem. Dále posunujeme účinnost některých důležitých opatření o rok dříve. Jedná se o prorůstové kroky v oblasti podpory vědy a výzkumu, podpory exportu a venkova. Dále chceme více podpořit dobrovolnou solidaritu zvýšením limitu pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely“*, řekl pro ČTK ministr financí Miroslav Kalousek. Mezi nejvýznamnější změny patří:

Změny u cenných papírů

Aby byl cenné papíry **osvobozené** od daně, bude je potřeba držet více než **3 roky**, na rozdíl od nynějších 6 měsíců. Zavede se také hranice **100 00 Kč** pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů, které nejsou součástí obchodního majetku. **Dividendy se nebudou zdaňovat 15 % daní**, a to stejně jako veškeré podíly na zisku FO a PO vyplácených mezi tuzemskými poplatníky a poplatníky EU, Norska, Švýcarska a Islandu (2014).

Nulová daň také bude stanovena u vybraných **investičních fondů**, na druhé straně však v rámci nového zákona o investičních společnostech dojde ke změně terminologie, zpřísní se daňový režim a dojde k důslednému **zdanění výplat** ze systému **kolektivního investování** a to včetně **podílů ze zisku**.

Změny v zákoně o dani z příjmů

V rámci změn v zákoně o daních z příjmu dojde ke zrušení superhrubé mzdy. V důsledku toho bude **sazba daně z příjmu fyzických osob 19 %**. Dále dojde ke **zrušení výjimek** (např. odchodné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů, odpočet člen-

ských příspěvků odborové organizaci a jiných, zkouška ověřující výsledky dalšího vzdělávání, příjmy dlužníka v reorganizaci). Dále dojde ke snížení **limitu pro odpočet úroků** (bytové potřeby z 300.000 Kč na domácnost na 80.000 Kč), **zvýšení maximálního limitu pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely** u FO na **15 %**, u PO sjednocení limitu na **10 %** (2014). U FO (nerezidenty s výjimkou rezidentů EU) dojde k omezení možnosti uplatnění **daňových úlev pro fyzické osoby**. Novinkou bude také **zrušení** možnosti uplatnění **základní slevy** na dani pro osoby s **měsíčními příjmy převyšujícími čtyřnásobek průměrné mzdy**. V příštích letech dojde také ke **zrušení zaměstnaneckého zvýhodnění** (zaměstnanecký paušál) v návaznosti na neschválení zrušení osvobození zaměstnaneckého stravování (stravenky). Vláda také schválila, že při převodu nemovitosti bude platit daň kupující a bude se nazývat daní z nabytých nemovitých věcí. Má být zrušena daň dědická a **darovací**. Ty budou brány jak **daň z příjmu** se všemi dosavadními osvobozeními.

V rámci podpory výzkumu a vývoje vláda schválila možnost **odpočtu** od základu daně také v případě **pořízení výsledků výzkumu a vývoje od výzkumných organizací** a meziročního přírůstku. Dále dojde ke **zjednodušení tvorby opravných položek k pohledávkám** a v rámci podpory exportu dojde k rozšíření možnosti **zahrnování** hodnoty **nesplacených** pohledávek do **daňových nákladů**, a to do výše přijatého pojistného plnění. Další změnou bude **zvýšení hranice osvobození** u příjmů z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována podnikatelem (samostatně hospodařícím rolníkem) z 20.000 Kč na **30.000 Kč**. Vítanou novinkou je zavedení **osvobození příjmů žáků** a studentů z **praktického výcviku**. Změny se budou týkat také odpisování, u kterého dojde ke zjednodušení. Změny uvedené v tomto odstavci by měly platit již od roku 2014. (MFČR, ©2013)

Změny v daňovém řádu

Významná změna má proběhnout v **možnosti platit vybrané daně** pomocí **inkasa** nebo prostřednictvím **SIPO**. **Daňová informační schránka** bude dostupná pomocí **datové schránky**. **Zajišťovací příkaz** bude umožňovat **blokaci na bankovním účtu** plátce. Dále se nabídne možnost **uložit pokutu** za opožděné tvrzení daně v **poloviční** výši. Bude nově upravena **pokuta za nesplnění povinností nepeněžité povahy** se sankcí **do 500.000 Kč** (dosavadní pořádková pokuta neumožňuje sankcionovat nesplnění registrační, oznamovací, ohlašovací či záznamní povinnosti). Dojde ke snížení úroku, který je správce daně povinen

hradit za to, že neoprávněně zadržoval prostředky daňového subjektu, na úroveň nařízení vlády o úroku z prodlení podle občanského zákoníku. (MFČR, ©2013)

Doporučení

V reformě se uvažuje o zrušení superhurbé mzdy a zvýšení daně z příjmů FO na 19 %. Daň se bude počítat ze mzdy hrubé. Nabízí se otázka, zda má být daň lineární nebo progresivní. Nabízí se řešení pro obě varianty, kterých by ale měla být sazba daně stejná, protože progresse dá dosáhnout i jinými způsoby.

Pokud by chtěla vláda zavést zdanění lineární, měla by zrušit veškeré slevy na dani a zároveň odstranit maximální vyměřovací strop u příspěvků na sociální zabezpečení, a to z důvodu, že ty jsou vztaženy ke stejnému příjmu a způsobují tím degeneraci.

Kdyby vláda chtěla zdanění progresivní, může ho dosáhnout pomocí slevy na poplatníka, a to tak, že ji jako jedinou zachová. Ostatní daně by měla vláda zrušit, protože jsou využitelné jen pro určité skupiny lidí, jako jsou ZTP, důchodci, studenti atd. V těchto skupinách slevy způsobují progresi, ale tím, že jsou jen pro vybrané skupiny lidí, se zdají nesystematické. Mezi těmito skupinami dochází k vyššímu progresivnímu zdanění. I v tomto případě by mělo dojít ke zrušení stropů u příspěvků na sociální zabezpečení. Vláda má již v plánu zrušit některé slevy a zvýhodnění.

Tyto doporučení vychází z názoru, že cílem daňové politiky není zvýhodňování obyvatel, kteří mají nějakým způsobem ztíženou možnost pracovat. To by se pak musel brát zřetel také na občany s nižším dosaženým vzděláním, kteří díky tomu mají horší uplatnění na trhu práce. Každý občan musí posoudit, zda je schopen pracovat na plno. Proto by vláda měla zrušit slevy a výjimky a nechat jen jednu slevu, a to slevu na poplatníka. Z výjimek logicky nemohou být vyjmuty sociální transfery. Toto opatření má svá úskalí v podobě nespokojených lidí, kterých se slevy na dani týkají. Tento negativní vliv by mohlo vyřešit zvýšení slevy na poplatníka, jakožto jediné slevy, která by se uplatňovala, nebo snížení sazby daně z příjmů.

Dalším návrhem je sjednocení daně z přidané hodnoty. Dvě sazby této daně mohou mít za následek, že například výrobci statků, které by měly být v základní sazbě, uvádějí výrobek na trh ve snížené sazbě DPH, a tím ovlivňují preference spotřebitelů, kterým se tento výrobek zdá levnější. Je to způsobeno našimi nedokonalými zákony. Kdybychom chtěli zákony

zdokonalit, musely by se vypisovat jednotlivé položky, které patří do snížené sazby daně a to by vedlo ke zvýšení nákladů státu na vytvoření a kontrolu těchto opatření.

Kdyby vláda sjednotila DPH na úrovni kolem 17 %, mělo by to mít neutrální vliv na rozpočet státu. DPH odvedené za zboží v dosavadní snížené sazbě by mělo kompenzovat ztrátu odvedeného DPH za zboží, které je zatím v základní sazbě. Tento krok sjednocení DPH by měl ze začátku zvýšit náklady u prodejců zboží a služeb (ruční přecenění zboží a s tím spojené mzdové náklady). Tyto náklady by ovšem neměly být nijak výrazné. Sjednocení sazby DPH by vedlo ke zjednodušení administrativy a to by prodejci a poskytovatelé služeb uvítali.

Všechna daňová opatření musí být řádně promyšlena, aby nedošlo ke snížení příjmů do státního rozpočtu. Obzvláště v nynější ekonomické situaci. Nemalý důraz by měl být kladen na snížení výdajů státního rozpočtu, které je možné docílit například omezením sociálních transferů.

ZÁVĚR

Daňová problematika je jedna z nejvíce diskutovaných témat ve společnosti. Ti, kteří daně odvádějí, i ti, kteří tvoří daňovou politiku, mají neustále pocit, že je daňová politika špatně nastavená. Tvůrci se snaží neustále ji zdokonalovat tak, aby byly uspokojeny potřeby veřejného rozpočtu a zároveň nebyli pobouřeni plátcí daní. Není to ovšem jednoduchý úkol.

Cílem práce bylo zrekapitulování významných změn týkajících se daňové problematiky a praktická ukázka vlivu některých změn na vybraný subjekt. Aby bylo možné se zabývat změnami, bylo nejprve nutné nastínit základní daňovou problematiku. Toto bylo provedeno v teoretické části této práce.

Nejprve byly vysvětleny základní daňové pojmy, které jsou nezbytné pro chápání souvislostí v daňové problematice. Následovala klasifikace daní podle několika kritérií, včetně třídění daní podle OECD. Pro další zpracování teoretického základu této práce bylo použito klasifikace daní na daně přímé a nepřímé. Tato klasifikace je jedna z nejběžnějších. Daně přímé i nepřímé byly dále rozděleny a podrobněji popsány ve zbytku teoretické části této práce.

Na začátku praktické části byl popsán vybraný subjekt, kterým byla maloobchodní prodejna *Apetit 92 s.r.o.*, jejíž hlavní činností je prodej smíšeného zboží. Byla zde uvedena historie a zkrácený výpis z obchodního rejstříku spolu s ostatními informacemi o subjektu.

Praktická část pokračovala výčtem významných změn s daňovou tematikou od roku 2009 do roku 2013. V každém roce byly změny zpracovány samostatně a na koncích kapitol byly uvedeny praktické příklady dopadů změn na vybraný subjekt. Zpracovány byly jen ty změny, které byly pro vybraný subjekt důležité a ovlivnily jeho daňové nebo účetní záležitosti. V grafické podobě byly zpracovány odvody DPH v uvedených letech pro demonstraci jejího vývoje.

Na konci praktické části byly zhodnoceny změny v letech 2009 až 2013, uvedeny chystané změny v oblasti daňové politiky. Změny by měly být platné od roku 2015, malá část již od roku 2014. V závěru praktické části jsou uvedena také doporučení a návrhy na změny v této oblasti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BOŇĚK, Václav, 2001. Lexikon - daňové pojmy. Vyd. 1. Ostrava: Sagit. 626 s. ISBN 80-720-8265-5.

BĚHOUNEK, Pavel, 2011. Behounek [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu>

ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ, 2010. Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. 204 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2.

FINANCE, ©2013. Finance [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://firmy.finance.cz/dane-a-ucetnictvi/informace/dan-z-pridane-hodnoty/predmet-a-platce/>

GALOČÍK, Svatopluk a Oto PAIKERT, 2012. DPH 2012: výklad s příklady. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. 297 s. ISBN 978-80-247-4046-1.

KUBÁTOVÁ, Květa, 2009. Daňová teorie: úvod do problematiky. 2. aktualiz. vyd. Praha: ASPI. 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.

MACHÁČEK, Ivan, 2010. Daň z příjmů fyzických osob 2010: praktická pomůcka k daňové optimalizaci. Vyd. 1. V Praze: C. H. Beck. 273 s. ISBN 978-80-7400-188-8.

MARKOVÁ, Hana, 2013. Daňové zákony: úplná znění platná k 1. 1. 2013. Praha: Grada Publishing. 270 s. ISBN 978-80-247-4643-2.

MEČÁR, Miroslav a Božena JURČÍKOVÁ, 2006. Dane a daňová politika. Trenčín: Trenčianská univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíně. 161 s. ISBN 80-8075-133-1

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, ©2013. Mfcr.cz[online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ministerstvo.html>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI, 2013. Justice.cz: Oficiální server českého soudnictví [online]. [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT, 1996. Oecd.org: *Definition of Taxes* [online]. [cit. 25. 11. 2011]. Dostupné z <http://www.oecd.org/daf/mai/pdf/eg2/eg2963e.pdf>.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK, 2010. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

PELC, Vladimír, 2010. Daňový průvodce pro mzdové účetní: praktická pomůcka k daňové optimalizaci. 1. vyd. V Praze: C. H. Beck. 280 s. ISBN 978-80-7400-300-4.

PILÁTOVÁ, Jana, 2005. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění. Olomouc: Anag. ISBN 978-80-7263-723-2.

SAGIT: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava, ©2004. Sagit [online]. [cit. 2013-03-02]. Dostupné z:

http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=157&typ=r&levelid=da_490.htm

STEJSKAL, Jan, 2008. Daňová teorie a politika: pro kombinovanou formu studia. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice. 2 sv. (94, 87 s.). ISBN 978-80-7395-146-72.

STROMWARE SOFTWARE DEVELOPMENT, ©2011. Stromware.cz[online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.stormware.cz/zmeny-DPH-od-1-4-2011>

ŠIROKÝ, Jan, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK, 2008. Daňové teorie: s praktickou aplikací. 2. vyd. Praha: C. H. Beck. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ, 2006. Daňový systém ČR 2006, aneb, Učebnice daňového práva. 8. aktualiz. vyd. Praha: VOX. 324 s. ISBN 80-863-2460-5.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ, 2012. Podnikání malé a střední firmy. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada. 332 s. ISBN 978-80-247-4520-6.

ZPRAVODAJ SDRUŽENÍ PODNIKATELŮ POUHŘÍ, ©2009. Stromware.cz[online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: http://www.sokolov.cz/assets/verejnost/obcanskeorganizace/podnikatele/sdpo/SPP_-_zpravodaj_listopad_2009.pdf

ŽÁK, Milan, 2002. Velká ekonomická encyklopedie. 2. rozš. vyd. Praha: Linde. 887 s. ISBN 80-720-1381-5.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ZDDZPN	Zákon o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti
DPH	Daň z přidané hodnoty
OECD	Organisation for economic co-operation and development
FO	Fyzická osoba
PO	Právnícká osoba
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
EU	Evropská unie
ČR	Česká republika

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Členění veřejných příjmů v ČR (Vančurová, Láchová a Vítková, 2006, s. 30-40)	11
Obrázek 2. Slevy na pojistném roku 2009 (vlastní zpracování)	44
Obrázek 3. DPH v roce 2009 (vlastní zpracování)	45
Obrázek 4. DPH v roce 2010 (vlastní zpracování)	51
Obrázek 5. DPH v roce 2011 (vlastní zpracování)	56
Obrázek 6. DPH v roce 2012 (vlastní zpracování)	62
Obrázek 7 Vývoj odvodu DPH v letech 2009-2012 (vlastní zpracování)	67

SEZNAM TABULEK

Tabulka 12. Sazby daně dle druhu pozemků podle §6 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí	21
Tabulka 3. Koeficient pro daň z pozemku podle počtu obyvatel podle §6 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí	22
Tabulka 4. Sazby daně podle § 11 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí	23
Tabulka 5. Koeficient pro daň ze staveb dle počtu obyvatel podle §6 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí	24
Tabulka 6. Roční sazba daně pro osobní automobily podle § 6 zákona č. 16/1993	26
Tabulka 7. Slevy na dani dle uskutečněných jízd podle § 12 6 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční	28
Tabulka 8. Sazby daně dědické a darovací podle zákona č.357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.....	29

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: TABULKA K DANI SILNIČNÍ PRO JINÁ NEŽ OSOBNÍ VOZIDLA

**PŘÍLOHA P I: TABULKA K DANI SILNIČNÍ PRO JINÁ NEŽ
OSOBNÍ VOZIDLA**

1 náprava a počet tun	Kč
do 1	1 800
1 až 2	2 700
2 až 3,5	3 900
3,5 až 5	5 400
5 až 6,5	6 900
6,5 až 8	8 400
nad 8	9 600
2 nápravy a počet tun	Kč
do 1	1 800
1 až 2	2 400
2 až 3,5	3 600
3,5 až 5	4 800
5 až 6,5	6 000
6,5 až 8	7 200
8 až 9,5	8 400
9,5 až 11	9 600
11 až 12	10 800
12 až 13	12 600
13 až 14	14 700
14 až 15	16 500
15 až 18	23 700

18 až 21	29 100
21 až 24	35 100
24 až 27	40 500
nad 27	46 200
3 nápravy a počet tun	Kč
do 1	1 800
1 až 3,5	2 400
3,5 až 6	3 600
6 až 8,5	6 000
8,5 až 11	7 200
11 až 13	8 400
13 až 15	10 500
15 až 17	13 200
17 až 19	15 900
19 až 21	17 400
21 až 23	21 300
23 až 26	27 300
26 až 31	36 600
31 až 36	43 500
nad 36	50 400
4 a více náprav a počet tun	Kč
do 18	8 400
nad 18 do 21	10 500
nad 21 do 23	14 100

nad 23 do 25	17 700
nad 25 do 27	22 200
nad 27 do 29	28 200
nad 19 do 32	33 300
nad 32 do 36	39 300
nad 36	44 100